СЕЛСКОСТОПАНСКА АКАДЕМИЯ

Годишен отчет

2012 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА НА ИЗПЪЛНИТЕЛНОТО БЮРО И УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ НА СЕЛСКОСТОПАНСКА АКАДЕМИЯ ЗА 2012 ГОДИНА

II. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

II.1. Направление „Растениевъдство”

II.2. Направление „Животновъдство”

II.3. Направление „Почвознание, общо земеделие и мелиорации”

II.4. Направление „Хранителни технологии и аграрна икономика”

III. НАУЧНО ОБСЛУЖВАНЕ, ПРИЛОЖНА ДЕЙНОСТ И ОПИТНИ СТАНЦИИ – ДЪРЖАВНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

IV. КВАЛИФИКАЦИОННА СТРУКТУРА НА УЧЕНИТЕ

V. МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

VI. ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОБСТВЕНОСТ

VII. СПОМАГАТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ

VIII. ФИНАНСОВ ОТЧЕТ НА СЕЛСКОСТОПАНСКА АКАДЕМИЯ ЗА 2012 г.

IX. ПРИЛОЖЕНИЯ

Справка за изпълнение на научноизследователската програма

Справка за квалификационната структура на учените

Справка за публикационната дейност по институти

Програмна акредитация за обучение в ОНС „Доктор” по научни специалности

Обобщена справка за дейността по научното обслужване и приложната дейност

Справка за международните проекти

Справка за международното сътрудничество – командировки в чужбина

I. ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА НА ИЗПЪЛНИТЕЛНОТО БЮРО И УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ НА СЕЛСКОСТОПАНСКА АКАДЕМИЯ ЗА 2012 ГОДИНА

Годината премина под знака на промяната.

Поради изтичане на мандата на 04. 07. 2012 г. ръководството на ССА, начело с временно изпълняващия длъжността председател – доц. д-р Г. Костов, подаде оставка. Назначен е нов председател на ССА – проф. д-р Петър Славейков и е започната процедурата по съгласуване за нови членове на УС.

Новосформираният УС на първото си заседание, проведено на 04. 09. 2012 г., избира Изпълнително бюро на ССА със заместник-председател проф. дсн Божидар Георгиев и главен научен секретар – проф. дтн Валентин Бъчваров.

През 2012 година Изпълнително бюро е провело 29 заседания, на които са обсъдени структурно-организационни въпроси, управленски, финансови и материално-технически проблеми и задачи. Приети са вътрешно нормативни документи, регламентиращи дейността на управителните органи в системата на ССА.

УС на ССА е провел общо 7 (седем) редовни заседания, на които са обсъдени и приети:

- промените в Устройствения правилник на ССА, произтичащи от ПМС №29/14.02.2012 г.;
- изпълнението на Бюджета на ССА за 2011 г. и е дебатирано по предоставения за 2012 година Бюджет, като е приета декларация до Министър-председателя на Република България, Министъра на финансите и Министъра на земеделието и горите, с която се изказва несъгласие за предоставения от МЗХ бюджет за 2012 г.;
- одобрени са видовете плащания и размерите на хонорарите, изплащани в ЦУ на ССА за 2012 година;
- одобрени са направените разходи за командировки на Председателя на ССА;
- определени са комисии за избор на директори на Института за изследване и развитие на храните – Пловдив и Института по животновъдни науки – Костинброд и на Опитни станции към ССА;
- обсъждан е бюджетът на научните институти към Селскостопанската академия;
- в изпълнение на ПМС 29/14.02.2012 г. е определена е числеността на научните институти на база предоставените от тях предложения;
- приет е Годишният отчет на Селскостопанската академия за 2011 година;
- одобрени са предложенията за новите научноизследователски проекти, стартиращи през 2012 година, като тематиката им е в рамките на утвърдения бюджет;
- номинирани са проф. Хр. Белоев и чл.-кор. Б. Роснев за участие в конкурс за член-кореспонденти и академици на БАН;
- актуализиран е съставът на редколегията на сп. „Икономика и управление на селското стопанство”;
- определен е съставът на Издателския съвет към ССА и е одобрен Правилникът за работата му;
- Правилник за работа на УС на ССА;
- Процедурните правила за провеждане на конкурсите за директори на институти и на ОС – ДП в системата на ССА;
- Правилник за дейността на Експертните съвети по научноизследователската дейност към ССА;
- Правилник за работата на научните съвети в научните институти на ССА;
- Правилник за развитието на академичния състав в Република България в Селскостопанската академия;

- Хорариумът и средствата за заплащане за научното ръководство на докторанти и са определени средствата за провеждане на процедурите за научни степени и академични длъжности, съгласно § 9 от допълнителните разпоредби на „Правилник за прилагане на ЗРАСРБ в Селскостопанска академия";
- Информация относно възможността за провеждане на общи процедури за възлагане на обществени поръчки по отношение на предмети, идентични за всички звена;
- Дадени са разрешения за назначаване на асистенти на: ИИРХ – Пловдив, ДЗИ – Генерал Тошево и ИПК – Чирпан;
- Във връзка със силно затрудненото финансово и икономическо състояние на всички ОС-ДП в системата на ССА е подготвено писмо до Министър-председателя, Председателя на Народното събрание, Председателя на Комисията по земеделие и гори в НС и Министъра на земеделието и храните;
- Обявени са конкурси за директори на: ИИРХ – Пловдив, ИЖН – Костинброд, АБИ – София, ЗИ – Стара Загора, ИАИ – София, ИДР – София, ИЗК „Марица" – Пловдив, ИЗ – Кюстендил, ИКХТ – София, ИЛВ – Плевен, ИО – Пловдив, ИПК – Чирпан, ИПЖЗ – Троян, ИРГР – Садово, ИЦ – Кнежа и НЗМ;
- Проведени са избори за директори на ОС – ДП: Враца, Видин, Лом, Павликени, Лозница, Варна, Средец, Смолян, Септември, Сливен и Пазарджик;
- Приета е методика за категоризация на научните институти и са определени добавките на ръководителите според категориите на институтите;
- Приета е категоризацията на опитните станции – държавни предприятия в системата на Селскостопанската академия, като възнагражденията на директорите в договорите за управление са в определените за категорията на ОС – ДП граници;
- Определена е минимална и максимална индивидуална основна заплата за академичния състав в институтите;

На основание чл. 8 от Правилника и въз основа на предоставените в оперативен порядък становища от членовете на УС на ССА чрез съгласуване са взети решения, които са отразени в последващите протоколи на Управителния съвет.

I. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Съгласно с утвърдения график от Председателя на ССА, Експертните съвети към Селскостопанска академия проведоха през месец март общо осем заседания за обсъждане, оценка и приемане на отчетите на завършени и текущи проекти и предложенията за нови проекти.

Всички отчети на текущи и завършени проекти са рецензирани от един, а предложенията за нови проекти – от двама хабилитирани учени от системата на ССА.

В Експертен съвет по „Растениевъдство" бяха обсъдени 9 предложения за нови проекти.

Експертният съвет разгледа и прие принципно за разработване представените 9 предложения на нови научноизследователски проекти със забележки главно относно детайлизиране на работните програми на някои от тях.

Експертен съвет по „Почвознание, общо земеделие и мелиорации" разгледа 13 предложения за нови научноизследователски проекти.

ЕС „Почвознание, общо земеделие и мелиорации" предложи през 2012 година да се разработват 11 нови и 47 текущи научноизследователски проекти в направлението.

Експертен съвет по „Животновъдство" обсъди 12 предложения за нови проекти. От представените 12 предложения Експертният съвет прие за разработване всички 12 проекта.

Експертен съвет по „Аграрна икономика и хранителни технологии" разгледа 7 предложения за разработване на нови научноизследователски проекти. От тях Експертният съвет прие за разработване 2 предложения без забележки.

В заключение четирите Експертни съвета предложиха през 2012 година да продължи разработването на 118 текущи проекти и да се разработват 41 нови научноизследователски проекта.

II.1. НАПРАВЛЕНИЕ „РАСТЕНИЕВЪДСТВО"

ИНСТИТУТ ПО РАСТИТЕЛНИ ГЕНЕТИЧНИ РЕСУРСИ „К. МАЛКОВ" – САДОВО

През годината е работено по следните научноизследователски проекти: „Подобряване сортовия състав на ориза в България чрез създаване и интродукция на сортове с повишена продуктивност и качество"; „Създаване на нови високодобивни сортове обикновена зимна пшеница с комплекс от стопански качества и висока екологическа пластичност, подходящи за сухите райони на страната"; „Разработване, усъвършенстване и приложение на методите на растителните биотехнологии в растителните ресурси и селекцията"; „Интродукция, селекция и технология на нови сортове фъстъци и сусам"; „Опазване и управление на растителните генетични ресурси в България".

ДОБРУДЖАНСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ИНСТИТУТ – ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО

През годината е работено по следните научноизследователски проекти: „Създаване на хибридни сортове слънчоглед с повишена продуктивност и устойчивост на стресови фактори чрез комбинирано прилагане на класически и биотехнологични методи"; „Създаване на изходен материал и селекция на сортове ечемик, тритикале и твърда пшеница, устойчиви на абиотичен и биотичен стрес"; „Създаване на изходен селекционен материал и селекция на нови сортове обикновен зрял фасул, грах, леща и нахут, устойчиви на стресови фактори"; „Създаване на сортове зимна обикновена пшеница и на изходен селекционен материал чрез комбиниране на класическите селекционни методи с някои биохимични и биотехнологични подходи и използване на отдалечена хибридизация".

АГРОБИОИНСТИТУТ – СОФИЯ

През годината е работено по следните научноизследователски проекти: „Съвременни биотехнологични подходи за запазване на биоразнообразието и подобряване стопанските качества на земеделските култури и животни“; „Проучване на биологично активните вещества в диворастящи ягодоплодни видове в районите на Стара планина и Родопите“; „Клониране на гени, отговорни за сигналната трансдукция и развитието на симбионтните грудки, зреенето на семената, както и устойчивост към болести във вектори за свръхекспресия и инактивиране по метода на RNAI“ „Възможности за ускорена селекция на перспективни линии и сортове хексаплоидна пшеница (*triticum aestivum* L.) посредством изследвания върху алелното вариране в локуси за фотопериодична реакция, яровизация и нискостъбленост“; „Оценка на генетичното разнообразие и съхраняване на генетичните ресурси на балканския ендемит *haberlea rhodopensis* – уникален модел на сухоустойчивост“; „Характеристика на икономически важни растителни патогени, причинители на болести по земеделските и горски култури в България“; „Характеризиране на генетични ресурси лоза чрез микросателитни маркери. оценка на генетичното разнообразие при лозата в България“; „Модел за оценка, анализ, интегриране и използване на биоразнообразието от местни породи овце“.

ИНСТИТУТ ПО ЗЕМЕДЕЛИЕ – КАРНОБАТ

През годината е работено по следните научноизследователски проекти: „Обогатяване на генетичното разнообразие при ечемика и създаване на сортове с висока продуктивност, подобрено качество на зърното, устойчиви на биотични и абиотични стресови фактори“; „Селекционно-генетични изследвания за създаване на сортове овес с висока адаптивност и подобрени стопански качества“; „Селекционни, имунологични, агротехнически и химико-технологични изследвания, необходими за създаване на нови сортове и технология на кориандър“.

ИНСТИТУТ ПО ЦАРЕВИЦАТА – КНЕЖА

През годината е работено по следните научноизследователски проекти: „Селекция на високопродуктивни и адаптивни царевични хибриди с разширено приложение за практиката“; „Закономерности на хетерозиса и съвременни методи за създаване, подобряване и идентифициране на нови стрестолерантни генотипове царевица“.

ЗЕМЕДЕЛСКИ ИНСТИТУТ – ШУМЕН

През годината е работено по следните научноизследователски проекти: „Разработване на методи за селекция, репродукция и елементи от технологията за отглеждане на стевия (*stevia uebaudiana* B.), като източник на естествени подсладители“; „Разработване на селекционни и технологични решения за конвенциално и екологично земеделие на фуражни култури“.

ИНСТИТУТ ПО ЗЕМЕДЕЛИЕ И СЕМЕЗНАНИЕ „ОБРАЗЦОВ ЧИФЛИК” – РУСЕ

През годината е работено по следните научноизследователски проекти: „Селекционни-генетични проучвания при пшеница (*Tr. aestivum* L.), царевица (*Zea mays L.*), полски фасул (*Phaseolus vulgaris* L. Savi) и люцерна (*Medicago sativa* L.)“; „Селекция на висококачествени винени семенни и безсеменни десертни сортове лози, пластични към условията на околната среда и подходящи за развитие на устойчиво и екологично лозарство“.

ИНСТИТУТ ПО ПОЛСКИТЕ КУЛТУРИ – ЧИРПАН

През годината е работено по следните научноизследователски проекти: „Селекция на нови ранозрели и високодобивни сортове памук с подобрено качество на влакното, толерантни към някои фактори на абиотичен и биотичен стрес“; „Селекционни изследвания и създаване на нови сортове твърда пшеница за нуждите на земеделието при променящите се климатични и икономически условия“.

ИНСТИТУТ ПО ФУРАЖНИТЕ КУЛТУРИ – ПЛЕВЕН

През годината е работено по следните научноизследователски проекти: „Селекция и сортоподдържане на нови сортове фуражни култури с повишена продуктивност, качество и адаптивност“; „Устойчиво управление и използване на биоразнообразието при селекцията на многогодишни фуражни треви в условията на променящ се климат“.

ИНСТИТУТ ПО ЗЕЛЕНЧУКОВИ КУЛТУРИ „МАРИЦА” – ПЛОВДИВ

През годината е работено по следните научноизследователски проекти: „Създаване на линии, сортове и f_1 хибриди зеленчукови култури и картофи с повишен потенциал за добив и качество“; „Обогатяване, оценка и поддържане на генетичните ресурси при зеленчукови култури и картофи за целите на селекцията“.

ИНСТИТУТ ПО ОВОЩАРСТВО – ПЛОВДИВ

През годината е работено по следните научноизследователски проекти: „Създаване и проучване на хибриден материал за стабилна и продължителна устойчивост към основни болести и неприятели при ябълка и круша“; „Селекция на нови сортове и подложки от костилкови овощни видове. обогатяване, изучаване, съхраняване и управление на генетичните ресурси“; „Приложение на „ин витро” размножаването при производство на сертифициран посадъчен материал от крушови сортове. проучвания в полски условия на растежните и репродуктивни прояви при овощни видове, получени чрез тъканни култури“; „Агробиологични, технологични и икономически проучвания при ореховото производство“.

ИНСТИТУТ ПО ЗЕМЕДЕЛИЕ – КЮСТЕНДИЛ

През годината е работено по следните научноизследователски проекти: „Изучаване на генетичните ресурси при ягодоплодните видове за усъвършенстване на сортовата структура и създаване на нови генотипове ягода и малина“; „Проучване, подобряване и използване на генетичните ресурси при ябълката за целите на овощарството в полупланинските райони на България“; „Създаване и проучване на нови генотипове черешови и вишневи сортове, елити и сортоподложкови комбинации с ценни биологични и стопански качества и повишена устойчивост на стресови абиотични фактори“.

ИНСТИТУТ ПО ПЛАНИНСКО ЖИВОТНОВЪДСТВО И ЗЕМЕДЕЛИЕ – ТРОЯН

През годината е работено по следните научноизследователски проекти: „Проучване и управление на генофонда при овощни видове и селекция на нови сортове за планински условия“; „Обновяване на маточната база за поддържане на предбазов и базов посадъчен материал от различни овощни видове“; „Моделно внедряване на отбрани ценни форми от растителните генетични ресурси, пригодни за биологично плодопроизводство при планински условия и разработване на методи за оползотворяване на продукцията от тях“.

ИНСТИТУТ ПО ЛОЗАРСТВО И ВИНАРСТВО – ПЛЕВЕН

През годината е работено по научноизследователски проект: „Усъвършенстване на сортовия състав при десертното и винено гроздопроизводство“.

ИНСТИТУТ ПО ДЕКОРАТИВНИТЕ РАСТЕНИЯ – СОФИЯ

През годината е работено по научноизследователски проект: „Проучване на адаптивния потенциал и прилагане на съвременни научни решения за подобряване на сортовата структура при декоративните растения в условия на стрес – въздействия“.

ИНСТИТУТ ПО РОЗАТА И ЕТЕРИЧНОМАСЛЕНИТЕ КУЛТУРИ – КАЗАНЛЪК

През годината е работено по научноизследователски проект: „Интродукция, селекция и сортоподдържане на ароматни и медицински растения. съвременни подходи в технологиите на отглеждане, размножаване и преработка, адаптирани към климатичните промени. приложение на суровините във фармацията и козметиката“.

ИНСТИТУТ ПО ТЮТЮНА И ТЮТЮНЕВИТЕ ИЗДЕЛИЯ – ПЛОВДИВ

През годината е работено по научноизследователски проект: „Оптимизиране сортовата структура на ориенталски и едролистни тютюни чрез създаване, внедряване и поддържане на сортове, отговарящи на динамично променящите се пазарни условия“

ОПИТНА СТАНЦИЯ ПО СОЯТА – ПАВЛИКЕНИ

През годината е работено по следните научноизследователски проекти: „Създаване на нови сортове соя и фий. оптимизиране на технологичните звена при производството на соя“; „Селекция на бобови треви за пасищно използване в България“.

II.2. НАПРАВЛЕНИЕ „ЖИВОТНОВЪДСТВО”

ИНСТИТУТ ПО ЖИВОТНОВЪДНИ НАУКИ – КОСТИНБРОД

През годината е работено по следните научноизследователски проекти: „Поддържане и усъвършенстване на изходни линии от националния генофонд и разработване на оптимални схеми на кръстосване за производство на стокови птици“; „Производство и качество на подобрени суровини – месо и мляко. показатели и критерии за оценка“; „Ефективно оползотворяване на фуражите и намаление на вредите върху околната среда чрез хранене на традиционни, нетрадиционни, отпадъчни фуражи и адитиви и технологични обработки“; „Повишаване ефективността при отглеждането на пчелните семейства чрез технологични и селекционни методи и усъвършенствуване качеството на пчелното млечице“; „Оптимизация на репродуктивния процес и повишаване плодовитостта в животновъдството чрез прилагане на съвременни биотехнологични методи при размножаването на различни видове селскостопански животни“; „Характеристика на генеалогията, фенотипни и генетични параметри на популацията коне с тракененски и източнопруски произход в българия с оглед разработване на програма за селекция“; „Изследване на продуктивното дълголетие и конкурентността на млечните породи говеда“; „Оценка на фенотипно и генетично разнообразие при породата лимузин в условията на изграждане на отворен развъден нуклеус. икономическа оценка“; „Стрес и зоохигиенни проучвания при селскостопанските животни“; „Оптимизиране системите на селекция и репродукция при овце от синтетична популация българска млечна за ефективно производство на овцевъдна продукция. анализ и оценка на генеалогичната структура“.

ЗЕМЕДЕЛСКИ ИНСТИТУТ – СТАРА ЗАГОРА

През годината е работено по следните научноизследователски проекти: „Технологични модели за икономически целесъобразно използване на биогенни отпадни суровини от животновъдството съобразно законодателството на ЕС“; „Генетични и икономически аспекти при *in-situ* и *ex-situ* методи за съхраняване на породи овце в България“; „Мониторинг на отделените емисии на парникови газове (CH_4 и CO_2) от различни фуражи и фуражни добавки, използвани при преживни животни, при различни производствени системи и повишаване на капацитета на екосистемите за адаптиране към промените в климата и интегрирането им в национална банка данни за промяната на климата в рамките на протокола от Киото“; „Оценка нивото на стресчувствителност и подобряване на технологията на доене и благополучието (welfare) при отглеждане на млечни овце“; „Използване на генофонда за създаване на нови генотипове бавнорастящи пилета бройлери
нови фуражни източници и възможности за оптимизиране на храненето при овцете“; „Създаване на изходни линии птици в яйценосното и бройлерно направление“.

Проекти към външни организации в системата на ССА:

„Анализ на генетичните и средови влияния върху качеството на млякото от българските породи говеда, овце, кози и биволи“. *Финансираща организация – МОМН; „*Използване на морски биологични ресурси и продукти от тях като екологични добавки за храни на птици и преживни животни“ *Финансираща организация – МОМН съвместно с ИРР – Варна; „*Екологични аспекти на биологично разградими отпадни продукти, взаимодействието генотип–реда при различни породи селскостопански животни, анализирани чрез *in-vitro* и *in-vivo* системи“ *Финансираща организация – МОМН.*

ЗЕМЕДЕЛСКИ ИНСТИТУТ – ШУМЕН

През годината е работено по следните научноизследователски проекти: „Разработване на съвременни развъдни програми за съхранение и усъвършенстване на генофонда от биволи, говеда и овце“; „Актуализиран модел на хранене и отглеждане за производството на

висококачествена и безопасна продукция от свине, биволи и говеда“; „Оценка и оптимизиране на факторите, влияещи върху комфорта (welfare) и продуктивността при отглеждане на селскостопанските животни‘; „Изследвания върху технологични системи за производство на екологично месо и месни продукти от източнобалканската свиня, отговарящи на европейските стандарти“

ИНСТИТУТ ПО ПЛАНИНСКО ЖИВОТНОВЪДСТВО И ЗЕМЕДЕЛИЕ – ТРОЯН

През годината е работено по следните научноизследователски проекти: „Проучване агроекологичния потенциал на фуражни растителни съобщества за получаване на биологична продукция в планинските райони“; „Проучване и разработване на системи за производство на мляко и месо от овце и кози в планинските райони на България“; „Проучване и разработване на системи за производство на мляко и месо от говеда в планинските райони на България“.

ИНСТИТУТ ПО РИБАРСТВО И АКВАКУЛТУРИ – ПЛОВДИВ

През годината е работено по следните научноизследователски проекти: „Усъвършенстване на технологията за отглеждане на зарибителен материал от шаран“; „Качество на месото на шарана (*cyprinus carpio* L.), отглеждан при различни производствени системи“; „Комплексно изследване и оценка на влиянието на садковата аквакултура върху хидроекосистемата на язовири в България“ *Финансираща организация* – МОМН; „Биологичните ресурси от почва, растителни отпадъци и дънни седименти от рибовъдни басейни, като средство за управление на почвеното плодородие и профилактика срещу болести и неприятели по зеленчуковите култури“ *Финансираща организация* – МОМН; „Извършване на мониторингово обследване на три значими язовира в България – яз. „Батак”, яз. „Копринка” и яз. „Цанков камък”, и оценка на влиянието на аквакултурите върху състоянието им“ *Финансираща организация* – МОСВ; ПРОЕКТ AQUA-TNET; *Финансираща организация* – ЕК по програмата Lifelong Learning.

ИНСТИТУТ ПО РИБНИ РЕСУРСИ – ВАРНА

През годината е работено по следните научноизследователски проекти: „Влияние на замърсяването върху биоразнообразието на макрозообентоса пред българския бряг на Черно море“; „Съвременна оценка на биоразнообразието в черно море, в съответствие с европейските изисквания: крайбрежна и откритоморска част“; „Биологични и популационни параметри на стопански ценни рибни и нерибни ресурси в Черно море пред българския бряг“; „Изследване екосистемата на черно море пред българския бряг в условията на климатични промени“.

ИНСТИТУТ ПО ФУРАЖНИТЕ КУЛТУРИ – ПЛЕВЕН

През годината е работено по научноизследователски проект: „Оптимизиране използването на зелени, консервирани и комбинирани фуражи при хранене на ранно отбити агнета и дойни овце“.

ИНСТИТУТ ПО ЗЕМЕДЕЛИЕ – КАРНОБАТ

През годината е работено по научноизследователски проект: „Характеристика на продуктивните качества на карнобатска местна порода овце и разработване на стратегия за нейното съхраняване като национален генетичен резерв“

ОПИТНА СТАНЦИЯ ПО БУБАРСТВО И ЗЕМЕДЕЛИЕ – ВРАЦА

През годината е работено по научноизследователски проект: „Методи за селекция на генетично маркирани по пол породи и хибриди и регулация на пола при черничевата копринена пеперуда (*bombyx mori L.)“.*

ОПИТНА СТАНЦИЯ ПО ЗЕМЕДЕЛИЕ – ВИДИН

През годината е работено по научноизследователски проект: „Породоусъвършенстване на

говедата от българската сименталска порода в комбинирано направление“.

II.3. НАПРАВЛЕНИЕ „ПОЧВОЗНАНИЕ, ОБЩО ЗЕМЕДЕЛИЕ И МЕЛИОРАЦИИ”

ЗЕМЕДЕЛСКИ ИНСТИТУТ – СТАРА ЗАГОРА

През годината е работено по научноизследователски проект: „Технологични решения за повишаване на енергетическата ефективност при производството на зърнено-бобови фуражни култури и царевица“.

ДОБРУДЖАНСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ИНСТИТУТ – ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО

През годината е работено по научноизследователски проект: „Проучване върху агротехнологични звена при основни полски култури в зависимост от системата на земеделие в района на Добруджа“.

ИНСТИТУТ ПО ЗЕМЕДЕЛИЕ – КАРНОБАТ

През годината е работено по следните научноизследователски проекти: „Разработване и внедряване на енергоспестяваща технология за устойчиво отглеждане на ечемик в условия на променящата се климатична и стопанска обстановка“; „Разработване на добри земеделски практики при отглеждане на зърнено-житни култури в система на биологично земеделие“.

ИНСТИТУТ ПО ЗЕМЕДЕЛИЕ – КЮСТЕНДИЛ

През годината е работено по следните научноизследователски проекти: „Разработване на технологии за управление на вредителите при интегрирано и биологично производство на малини“; „Усъвършенстване на технологията за производство на ябълки, съобразно климатичните промени“; „Интегрирано производство на ягоди“; „Разботване на екологосъобразни технологии за производство на череши и вишни“.

ИНСТИТУТ ПО ЗЕЛЕНЧУКОВИ КУЛТУРИ „МАРИЦА” – ПЛОВДИВ

През годината е работено по следните научноизследователски проекти: „Екологични енергоефективни подходи за поддържане на почвеното плодородие и опазване на зеленчуковите култури от болести и неприятели при интегрирано производство в култивационни съоръжения“; „Изследване на нови технологични елементи при различни системи за производство на зеленчуци“

ИНСТИТУТ ПО ЗЕМЕДЕЛИЕ И СЕМЕЗНАНИЕ „ОБРАЗЦОВ ЧИФЛИК" – РУСЕ

През годината е работено по научноизследователски проект: „Проучване на технологични звена при някои основни полски култури в условия на биологична и конвенциална система на земеделие и разработване на технологии. устойчивост и толерантност на някои земеделски култури към воден дефицит и екстремни температурни въздействия на средата“.

ИНСТИТУТ ПО ЛОЗАРСТВО И ВИНАРСТВО – ПЛЕВЕН

През годината е работено по следните научноизследователски проекти: „Оптимизиране на технологиите за ефективно производство на лозов посадъчен материал“; „Технологии и технологични подобрения в системата за отглеждане на лозата за конвенционално и биологично производство на грозде“; „Растителна защита и интегрирана система за борба с вредителите в лозовите насаждения“.

ИНСТИТУТ ПО ОВОЩАРСТВО – ПЛОВДИВ

През годината е работено по следните научноизследователски проекти: „Биологични, технологични, екологични и икономически аспекти на микронапояването и химигацията в овощарството“; „Съвременни подходи на химичния контрол на заплевеляване в овощните разсадници“; „Интегрирани подходи за производство на праскови, кайсии и бадеми“; „Изучаване архитектурата на ябълковото дърво в различни типове насаждения и на елити и

кандидат сортове, устойчиви на основни болести“; „Агробиологично и технологично проучване на някои южни видове (актинидия, райска ябълка, нар)“.

агробиологични и икономически изследвания върху интензивното черешово производство

ИНСТИТУТ ПО ПОЧВОЗНАНИЕ АГРОТЕХНОЛОГИИ И ЗАЩИТА НА РАСТЕНИЯТА „Н. ПУШКАРОВ” – СОФИЯ

През годината е работено по следните научноизследователски проекти: „Проучване и оценка на радиоекологичното състояние на различни райони от страната и разработване на способи за производство на безопасна селскостопанска продукция“; „Оценка на риска в земеделското производство по данни от съвместни аерокосмически изображения, наземни агрофизични и агрономически наблюдения, и агростатистически анализи“; „Оценка на замърсяването на почвите и водите при поливни условия и усъвършенстване контрола на напояването“; „Ограничаване на негативното влияние на водния дефицит върху добивите чрез оптимизиране на поливния режим и технологични подобрения за ефективно оползотворяване на поливната вода“; „Изследване и разработване на добри практики за подобряване на надеждността и ефективностт на земеделската техника“; „Ресурсоспестяващи технологии и машини за устойчиво развитие на растениевъдството и оползотворяване на земеделски остатъци“; „Изследване на нови водоспестяващи технологии и техники за микронапояване при биологично производство на ягоди и малини“; „Приложение на модулния подход при създаване на технико-технологични решения за млечното животновъдство“; „Оценка на почвеното биоразнообразие при ерозирани земи и разработване на биотехнологични методи като компонент на почвозащитни практики“; „Разработване на програми за управление на почвите при повишена концентрация на тежки метали и други токсиканти в почвата за получаване на безопасна и качествена продукция“; „Технологични решения за оползотворяване на растителните остатъци в земеделието“; „Системи за обработка, агротехнически и атромелиоративни решения за почви с нарушени агропроизводствени и технологични свойства“; „Анализ и оценка на същността и механизмите на почвенохимични и биогеохимични процеси в условия на климатични и антропогенни въздействия“; „Оптимизиране на агрохимичните параметри за торене и прилагане на технологични решения при променящи се климатични условия“; „Управление на отпадъците, свързано с намаляване на вредните емисии и производство на енергия от възобновяеми енергийни източници“; „Качество и управление на антропогенни почви и земи от миннодобивните райони на страната“; „Еколого-генетична диагностика и агропроизводствена оценка на слабопродуктивните почви и съвременни методи за подобряване на тяхната систематика, използване и опазване“; „Оптимизиране системите на земеделие и дефиниране на добри земеделски практики за смекчаване ефекта на климатичните промени“; „Адаптиране на пауловния при различни почвено-климатични условия и агроекологична оценка на въздействие“; „Оценка на главните компоненти на агроекосистемите при различни нива на антропогенно въздействие“; „Съвременни методи за оценка на ерозията, моделиране на процесите и оптимизиране на практики за устойчиво противоерозионно земеползване“; „Анализ на риска на вредители в областта на растителното здраве. разработване и усъвършенстване на елементи за интегрирано управление на неприятелите в агроценозите“; „Разработване и усъвършенстване на елементи от интегрираната система за борба с неприятелите в складовите биотопи в България“; „Основни параметри във взаимоотношенията на системата културно растение – плевел – хербицид“; „Диагностика на причинителите на болести в земеделските екосистеми: взаимоотношение растение гостоприемник – патоген и методи и средства за борба“.

ИНСТИТУТ ПО ПЛАНИНСКО ЖИВОТНОВЪДСТВО И ЗЕМЕДЕЛИЕ – ТРОЯН

През годината е работено по научноизследователски проект: „Осъвременяване на технологиите за плодопроизводство в планинските райони на България“.

ИНСТИТУТ ПО ПОЛСКИ КУЛТУРИ – ЧИРПАН

През годината е работено по следните научноизследователски проекти: „Разработване на критерии, технологии и отделни технологични звена за реализиране на генетичния и агроекологичния потенциал на основните полски култури, съобразено със специфичните агроклиматични характеристики на централна Южна България“; „Разработване на агроекологична система и екологоикономическа оценка на риска при производството на твърда пшеница“.

ИНСТИТУТ ПО РОЗАТА И ЕТЕРИЧНОМАСЛЕНИТЕ КУЛТУРИ – КАЗАНЛЪК

През годината е работено по научноизследователски проект: „Проучване влиянието на капковото напояване и резитбата върху стопанските качества на маслодайната роза“.

ИНСТИТУТ ПО ТЮТЮНА И ТЮТЮНЕВИТЕ ИЗДЕЛИЯ – МАРКОВО

През годината е работено по следните научноизследователски проекти: „Биологични и патологични проучвания върху вредителите по тютюна и възможностите за алтернативно използване на културата“; „Оптимизиране на технологиите за производството на качествени, екологично чисти тютюни“.

ИНСТИТУТ ПО ФУРАЖНИТЕ КУЛТУРИ – ПЛЕВЕН

През годината е работено по следните научноизследователски проекти: „Разработване на технологични решения при конвенционално и биологично земеделие, растителна защита и опазване на почвата и почвеното плодородие при едногодишни и многогодишни бобови и житни фуражни култури“; „Разработване на технологични критерии за биологично производство при нови сортове фуражни култури (люцерна, грах, фий, нетрадиционни фуражи) и създаване на биологично поле за семепроизводството им“; „Подземната детелина като природен биоресурс при сяти многогдишни и естествени тревостои в условията на променящ се климат“.

ИНСТИТУТ ПО ЦАРЕВИЦАТА – КНЕЖА

През годината е работено по научноизследователски проект: „Разработване на нови и усъвършенствани агротехнически параметри и елементи от технологиите за производство на царевица за зърно, семена и силаж за различните агроклиматични райони на страната в условията на екологично и устойчиво земеделие“.

ОПИТНА СТАНЦИЯ ПО ЗЕМЕДЕЛИЕ – СРЕДЕЦ

През годината е работено по научноизследователски проект: „Проучване състоянието на тревните асоциации в странджанско-сакарския регион и възможностите за тяхното използване“.

ОПИТНА СТАНЦИЯ ПО ПОЛИВНО ЗЕМЕДЕЛИЕ – ПАЗАРДЖИК

През годината е работено по научноизследователски проект: „Усъвършенстване на параметрите за интензивно екологосъобразно земеделие при напояване в условията на засилващо се засушаване“.

ОПИТНА СТАНЦИЯ ПО БУБАРСТВО И ЗЕМЕДЕЛИЕ – ВРАЦА

През годината е работено по научноизследователски проект: „Проучвания за подобряване устойчивостта на черницата към екстремни климатични фактори посредством оптимизиране на сортовата структура и агротехниката“.

II. 4. НАПРАВЛЕНИЕ „ХРАНИТЕЛНИ ТЕХНОЛОГИИ И АГРАРНА ИКОНОМИКА”

ИНСТИТУТ ПО КРИОБИОЛОГИЯ И ХРАНИТЕЛНИ ТЕХНОЛОГИИ – СОФИЯ

През годината е работено по следните научноизследователски проекти: „Нови подходи за повишаване качеството и безопасността на суровините и храните от животински и растителен произход“; „Нови технологии с прилагане на натурални органични продукти в земеделието и хранителната промишленост. съвременни методи за контрол на качеството при приемане и съхранение на зърното“; „Разработване на биоразградими и биосъвместими филмови покрития с приложение в хранителната и фармацевтичната промишленост“; „Традиционни, усъвършенствани и нови храни, напитки и технологии“; „Безопасни храни от животински произход“

Научни проекти и задачи, финансирани от други организации: „Микробиологично състояние на производството – от суровините до крайния продукт“ Финансираща организация: „ФРУТА” ООД – София; „Технологично подпомагане на производството на пиво в „тримекс сервиз” АД“ Финансираща организация: „ТРИМЕКС СЕРВИЗ” АД – София; „Научно-аналитично подпомагане на производството на пиво в бирария “River side brewery”, изразяващо се в анализ на начален екстракт (градус плато) на пиво за определяне размера на дължимия акциз“ Финансираща организация: „БАЛКАНСКА МЕДИЙНА КОМПАНИЯ” ЕАД – София; “Контролно-аналитично подпомагане на производството на пиво в „Бритос” ЕООД” Финансираща организация: „Бритос” ЕООД – Велико Търново; „Аналитично и научно подпомагане на производството на пиво в пивоварна „Вентура парк хотел” ЕООД, Варна“ Финансираща организация: „Вентура парк хотел” ЕООД – Варна; „Аналитично и научно подпомагане на производството на пиво в пивоварна „Слънчево семейство” Финансираща организация: „**С**лънчево семейство” ЕООД – Плевен

ИНСТИТУТ ПО АГРАРНА ИКОНОМИКА – СОФИЯ

През годината е работено по следните научноизследователски проекти: „Управление на риска в земеделието“; „ОСП на ЕС и развитие на селските райони“; „Ефекти от прилагане на ОСП на ЕС върху земеделието и ХВП“; „Оценка на устойчивостта в лозаро-винарския сектор. избор на добри практики“ *Финансираща организация:* МОМН, Конкурс „Млади учени”.

ИНСТИТУТ ЗА ИЗСЛЕДВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА ХРАНИТЕ – ПЛОВДИВ

През годината е работено по следните научноизследователски проекти: „Използване на нископотенциални топлини при създаване на продукти с междинна влажност“; „Анализ на качеството на плодове чрез деструктивни и недеструктивни физични методи“; „Разработване на технологии и формули на здравословни храни с намалено съдържание на сол, захар и мазнини. определяне срок на годност“; „Разработване на иновативни технологии и компонентни състави от традиционни и нетрадиционни суровини и приложението им в хранителната индустрия“.

Научни проекти и задачи, финансирани от други организации: „Разработване на формули и технологии за функционални храни“ *Финансираща организация:* „ФНИ” МОМН; „Физични методи за контрол на качеството на пресни и съхранявани натурални и с ядливи покрития хранителни суровини (плодове и зеленчуци)“ *Финансираща организация:* „ФНИ” МОМН, Конкурс „Млади учени; „Европейска мрежа за проследяване преформулирането на храни. идентифициране и обмен на добри практики за малките и средни предприятия и потребителите, акроним: SALUS“ *Финансираща организация:* Изпълнителна Агенция по здравеопазване и връзки с консуматорите на ЕС; Програма „Здраве” на ЕС 2011 – 2014 „Заедно за здраве”.

ИНСТИТУТ ПО ЛОЗАРСТВО И ВИНАРСТВО – ПЛЕВЕН

През годината е работено по научноизследователски проект: „Влияние на почвено-климатичните условия върху състава и органолептичните характеристики на вина, получени от бели и червени сортове грозде, от различни райони на България“.

ИНСТИТУТ ПО ОВОЩАРСТВО – ПЛОВДИВ

През годината е работено по научноизследователски проект: „Оценка на ефектите от прилагане на националната и общата селскостопанска политика върху овощарството и доходите на заетите в секторите“.

ИНСТИТУТ ПО РОЗАТА И ЕТЕРИЧНОМАСЛЕНИТЕ КУЛТУРИ – КАЗАНЛЪК

През годината е работено по следните научноизследователски проекти: „Въвеждане на биологични земеделски практики при отглеждане на маслодайна роза, лавандула, мента, маточина“; „Проучване възможността за приложение на някои видове мащерка (*thymus* sp.) за козметична и фармацевтична употреба“; „Реализиране потенциала на бялата маслодайна роза (*rosa alba* l.) в българия – анализ на биологичното разнообразие и стартиране на индустриално култивиране на елитни клонове с високо съдържание и качество на розовото масло“ Проект ДМУ 03/43

ИНСТИТУТ ПО ТЮТЮНА И ТЮТЮНЕВИТЕ ИЗДЕЛИЯ – ПЛОВДИВ

През годината е работено по следните научноизследователски проекти: „Химични методи за оценка на тютюна и тютюневите изделия и изследване на възможности за регулиране състава на тютюневия дим“; „Изследвания и разработване на мерки за контрол на тютюн и тютюневи изделия съгласно националната политика и европейските изисквания“.

ОПИТНА СТАНЦИЯ ПО ЖИВОТНОВЪДСТВО И ЗЕМЕДЕЛИЕ – СМОЛЯН

През годината е работено по научноизследователски проект: „Изследване на съдържанието на биологични съставки в млякото и млечните продукти от планински агросистеми във връзка с тяхната функционалност“.

ЗЕМЕДЕЛСКИ ИНСТИТУТ – СТАРА ЗАГОРА

През годината е работено по научноизследователски проект: „Оценка на съществуващи производствени системи и разработване на програми за социално-икономическо и демографско развитие на общини в необлагодетелствани райони, в страната“

III. НАУЧНО ОБСЛУЖВАНЕ И ПРИЛОЖНА ДЕЙНОСТ

Дейността по научното обслужване на земеделието през 2012 г. бе в съответствие с изискванията за дейността на Бюрата по научно обслужване (БНО) към Постоянните научни звена в Селскостопанска академия. Основен приоритет в дейността на БНО бе рекламиране на научните решения с приложен характер, осъществяване на връзки със земеделски производители, организиране и участие на национални и международни изложения, продажба на семена, анализи на проби от външни заявители, сключване и изпълнение на договори с външни контрагенти. Към осъществяване на този приоритет бе насочена и цялостната дейност на бюрата през годината. Ние трябва да отстояваме традиционните практики, които намират място и са ефективни в нашата практика и същевременно бързо да усвоим и внедрим в производството новостите.

Работещите в бюрата за научно обслужване към институтите и опитните станции – държавни предприятия се стремяха да разширяват обхвата и издигат равнището на научно-приложната дейност. Те популяризираха научните постижения на звената, създаваха контакти с практиката, организираха заготовката и реализацията на произведената продукция и извършваха проучвания за нуждите на земеделците и фермерите.

През 2012 година ССА работеше много добре и в синхрон с организациите и структурите от системата на МЗХ – ИАСАС, ИАСРЖ, ДФ „Земеделие”, Областните дирекции „Земеделие”, НССЗ, САПИ и др. като:

Научните сътрудници от поделенията на ССА оказваха помощ на експертите от МЗХ и други организации:

– Работна група за разработване на методи за компостиране на отпадъците по проект „Създаване на инфраструктура за управление на биологични отпадъци на регионално ниво: разделно събиране и третиране на биологични отпадъци”. Участие в семинари за компостиране – в Троян и гр. София.

– Работна група по Нитратната директива.

– Постоянно действаща междуведомствена работна група за изготвяне на Правила за добра земеделска практика за контролиране на емисиите от амоняк в изпълнение на т. 3 от Приложение IX на Протокола към Конвенцията за трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния за намаляване на подкиселяването, еутрофикацията и тропосферния озон.

– Междуведомствена група като експерти по органични торове, отпадъци, утайки и др.

– Експертен съвет към МОСВ, свързан с възможностите за използване на утайките от ПСОВ в гр. Пловдив като средство за рекултивация на депото за твърди битови отпадъци в община гр. Раковски.

– Работна група към МОСВ за актуализиране на Наредбата за използване на утайки чрез употребата им в земеделието.

– Семинари и консултации с арендатори, земеделски производители и собственици на земеделски земи.

– Работно съвещание в МЗХ – обсъждане на възможности за по-пълно и ефективно използване на средствата по програмата за селските райони. Все повече стават възможностите ни за участие в различни наши и европейски програми и фондове за подпомагане на научно-практичната ни дейност.

И през 2012 година ДФ „Земеделие” година подпомагаше работата на Постоянните структурни звена на Селскостопанска академия чрез отпускането на краткосрочни и дългосрочни финансови субсидии. С помощта на Целевите субсидии се стимулираше експерименталното производство на определени земеделски продукти. През годината по утвърдени от УС на ДФ „Земеделие” финансови линии фондът отпусна преки целеви субсидии на ПНЗ на ССА в размер на 303 8102,67 лева, а именно:

- ✓ Целева линия: Схема за единно плащана на площ – 2012 г. – 2 006 890,17 лева;

- ✓ Субсидия – *de minimis* – 2012 г. – 39 545,49 лева;
- ✓ Схема за национално доплащане за животновъдството – 2012 г. – 226 597,11 лева;
- ✓ Схема за национално доплащане – 2011 г. – 97 120,21 лева;
- ✓ Целева линия: Схема за единно плащана на площ – 2011 г. – 101 667,7 лева;
- ✓ Целева линия: Натура 2000 – 73 358,4 лева;
- ✓ Целева линия: Плащания за агроекология – 15 591,41 лева;
- ✓ Целева линия: Плащания на фермери за природни недостатъци в планинските райони – 26 949,16 лева;
- ✓ Целева линия: проект Пчеларство – 7281,69 лева;
- ✓ Национално съфинансиране от ДФЗ – 44 3101,33 лева;
- ✓ **Всичко субсидии от ДФЗ – 3 038 102,67 лева.**

Бюрата за научно обслужване и приложна дейност към Постоянните структурни звена на Селскостопанска академия продължиха да усъвършенстват своята работа, предлагайки по атрактивен начин разработки за проектантската и консултативната дейност, подготовката и повишаването на квалификацията на земеделските производители.

Основните направления, по които се осъществяваше научно-приложната дейност са: участие в изложби, създаване на демонстративни полета, организиране на открити дни, подготовка на рекламни материали, електронна пропаганда, организиране на конференции, курсове и кръгли маси, сключване на договори, патентна дейност, поддържане на връзката с производството, консултантска дейност, контролираща и реализационна дейност, свързана с продукцията на звената, маркетингова дейност и др.

Резултатите от дейността на научното обслужване и приложната дейност през 2012 година са отразени в Приложение № 6.

Прекият контакт между земеделците, фермерите и научно-приложните постижения на ПСЗ се осъществяваше на демонстративните полета и ферми. Там всеки производител можеше да се запознае с най-новите сортове растения, породи животни и иновации в технологичните аспекти на отглеждането им. През 2012 г. бяха създадени 77 демонстративни полета и ферми, където се провеждаха открити дни и срещи на научните звена с български и чуждестранни фермери.

Организирането на открити дни по всички аспекти на научно-приложната дейност в ССА е най-достъпната форма за по-бързо реализиране на постиженията на селскостопанската наука от непосредствените потребители – земеделските кооперации, дружествата, фермерите и фирмите.

Водещите институти като ДЗИ, Генерал Тошево, ИРГР, Садово, ИЦ, Кнежа, ИПК, Чирпан и др. отдавна са известени със своите сортове и високотехнологични разработки по почти всички полски култури. В същото време 86% от засетите у нас площи са със семена, произведени в тези институти. Произведените семена от звената на ССА са ценни с това, че те са подходящи за съответните почвено-климатични райони, издържат тежките зими, летните засушавания и дават гарантирани добиви при правилно отглеждане.

През 2012 година са проведени 45 броя открити дни. На участниците в откритите дни бяха демонстрирани най-новите сортове растения и породи животни, които се търсят на европейския пазар. Предоставена бе широка възможност по места и райони при създадените демонстративни полета и ферми да бъде извършено сравняване и избор на сортове, на породи селскостопански животни от нашата и световната селекция, на нови машини, технологични решения, на поливна техника, растителнозащитни мероприятия, съобразно климатичните фактори на района. Демонстрирани бяха сортове, устойчиви на болести, неприятели, високи и ниски температури, както и на засушаване.

Научните работници от ССА вземат активно участие в провежданите разнообразни форми за повишаване квалификацията на селскостопанските специалисти и фермери от земеделските кооперации, по производството на базови семена и племенни породи животни, проектиране на частни ферми, разработване на технологии и др. В тази връзка са проведени над 63 броя краткосрочни курсове.

Особено активни в организирането на курсове бяха ИПАЗР „Н. Пушкаров”; ДЗИ, Генерал Тошево; ЗИ, Стара Загора; ИЗ, Карнобат; ИПЖЗ, Троян, Опитна станция по кайсията и земеделие, Силистра и др. През 2007 година бяха картотекирани 724 броя селскостопански производители. Спрямо миналата година картотекираните са се увеличили с 16,5%, което е показател за все по-голямото търсене на нашите научни разработки. На картотекираните земеделци бе оказвана постоянна методична и консултантска помощ. Сключени бяха договори за разработване на проекти. Обогатена бе картотеката на експертите и специалистите, които се ползват от бюрата за консултации и лекции по различни въпроси на земеделието.

Бяха сключени 168 броя договори за научно обслужване на различни субекти, а именно: за установяване на състоянието на отделни селскостопански култури; за решаване на технологични проблеми; препоръки за сортова структура; за породи селскостопански животни и технологии в животновъдството, за нови насоки в механизацията и поливната техника; различни оферти за бизнес оценки; за производство на базови и сертифицирани семена и племенни животни.

Най-много договори са сключени и изпълнени от ИПАЗР „Н. Пушкаров”, гр. София, ИЗС „Образцов чифлик”, Русе; ИАИ, гр. София; ИФК, Плевен; ИИРХ, Пловдив; ИЗК „Марица”, Пловдив; ИПК, Чирпан и др.

Съществена помощ на земеделските стопани и специалисти продължават да оказват лабораториите от системата на ССА. В същите са извършени над 46 424 броя анализи на растителни проби, почвени анализи и анализи на животински продукти и други. На основание базата на получените данни, са дадени конкретни препоръки при отглеждането на селскостопанските култури, диагностика и профилактика при животните, съхранение и преработка на селскостопанската продукция (ИПАЗР „Н. Пушкаров”, гр. София, ИКХТ, гр. София, ЗИ, Шумен, ИИРХ, Пловдив, ИЗК „Марица”, Пловдив).

Проведени са 89 броя научно-практични конференции, семинари, симпозиуми, кръгли маси. На тези форуми се дискутираха проблемните въпроси на съвременното земеделие, икономиката и маркетинга, както и финансирането на селскостопанската наука в условията на Европейската общност.

В Института по аграрна икономика, в Централна селскостопанска библиотека са проведени дни на отворените врати на ЦСБ – по случай Националната библиотечна седмица (14 – 18 май) и по случай 50-годишния юбилей на ЦСБ (22 – 26 октомври) с безплатна регистрация на читатели, запознаване с дейността на библиотеката и консултации за ползване на електронни информационни ресурси. В българските аграрни списания и вестници са публикувани рекламни материали за ЦСБ. Организирана е тематична изложба с издания от фонда на ЦСБ на щанда на Националната лозаро-винарска камара в Салона на виното, 7 – 10 ноември, Експоцентър – гр. София.

Институтът по декоративни растения участва в специализираната изложба за цветя и посадъчен материал „Цветна пролет” (26.03 – 1.04.2012 г.), организирана в Панаирния град, в Пловдив. Интерес за посетителите бе представеният посадъчен материал от цъфтящи саксийни видове (петунии, пеларгониум, вербена, биденс и лизимахия). Специализирана изложба за цветя и посадъчен материал „Цветна София” (23 – 29.04.2012 г.); специализирана изложба за цветя и посадъчен материал „Флора – есен” (17 – 21.10.2012 г.), гр. София.

С участието си в изложбите ИДР предизвика интереса на посетителите с представената продукция от посевен и посадъчен материал, цъфтящи саксийни видове, пролетни аранжировки и др. и показа, че любителите цветари харесват и търсят предлаганата от института цветна продукция. Установени бяха бизнес контакти за бъдещо договаряне за производство на цветна продукция и за консултации и проекти в областта на озеленяването.

През месец октомври в деня на Националния празник на аграрната наука (25.10.2012 г.) на изложбата „Дарове на родната земя”, проведена тази година в сградата на ССА, ИДР, гр. София участва със своя продукция и атрактивни есенни аранжировки.

В края на месец април (26.04.2012 г.), в Института по фуражни култури бе проведена третата поред дискусия „На кафе с фермерите” – по проблемите на силажирането, с акцент: „Фермерите и земеделските кооперации и проблемите на силажирането”. Беше направен преглед какви хранителни добавки предлага пазарът за подобряване качеството на силажа като цяло и силаж от люцерна, тревни смески и царевица, и нарастващият интерес на животновъдите към такива добавки. В срещата взеха участие 15 фермери от региона. Предложени бяха нови технологии за силажиране в пакетирани ролонни бали, както и най-новата технология за приготвяне на силажи в полиетиленови ръкави със съответната установка за нагнетяване (пресоване) на силажа в тези ръкави. Фермерите бяха поканени да видят новата технология „на живо” в Германия.

Открит ден на Институт за изследване и развитие на храните, Пловдив, (23.04.2012 г.); Използване на диелектрична спектроскопия при анализ на качеството на храните; ядивни полимерни опаковки за плодове и зеленчуци. Юбилейно честване на 50 години Институт за изследване и развитие на храните и международна научнопрактическа конференция на тема „Храни, технологии, здраве” в три секции (Суровини и материали за хранителната индустрия; Здраве, качество и безопасност на храните, и Икономика и индустриален мениджмънт), място на провеждане: х-л „Империал”, Пловдив, 08.11.2012 г. Представени бяха 30 доклада, постери и презентации от участниците в конференцията.

Проведен бе открит ден в Института по криобиология и хранителни технологии, гр. София на тема „Иновативни решения в хранителната промишленост” (15.06.2012 г.), изнесени бяха общо 7 доклада и 1 обзор от главните асистенти и асистенти на института. На открития ден присъстваха учени от институти от системата на ССА, от Тракийския университет, Стара Загора, представители на фирми и др. На изложбата във връзка с мероприятието бяха представени нови продукти „Пектеин-анасон”, „Пектеин-глог”, „Пектеин-канела” и „Пектеин-С” – гранулирана хранителна добавка на основата на пектина.

Институтът по лозарство и винарство, Плевен на 03.04.2012 г. организира семинар на тема „Биологично производство на грозде и вино в България” съвместно с фирма „ХЕМИНОВА БЪЛГАРИЯ И РУМЪНИЯ” ЕООД. На 03.05.2012 г. – семинар на тема „Видове гниене по гроздето и контрол”, съвместно с фирма „Синджента”. Специалисти от института взеха участие в X Международен симпозиум „Лозарството и винопроизводството на XXI век”, Пловдив, 15 – 16 март.

Юбилейните чествания през 2012 година са малко на брой, но богати по начина на отразяването им. Празненствата бяха отбелязани с многобройни мероприятия. На тях се върнахме към спомените за началото на науката и достигнатото през настоящия период. Набелязани бяха насоките и перспективите за бъдещото й развитие.

На 25.10.2012 г. ССА отбеляза националния празник на аграрната наука и „130 години земеделска наука в България”.

Бяха отбелязани 110 години от създаването на ИЛВ – Плевен, 50 години от създаването на ИРГР – Пловдив. По повод 60 години от създаването на Института по овощарство, Пловдив бе организирана и проведена юбилейна научна конференция. Като представител на Международната градинарска асоциация ISHS в конференцията взе участие д-р Дамяно Авацанто от Италия.

Рекламирането на научните достижения е една от основните дейности на Бюрата за научно обслужване и приложна дейност в системата на ССА чрез която се популяризира научният продукт и се свежда непосредствено до потребителя. Тук е налице голямо разнообразие от форми за осъществяване на тази дейност.

През изминалата година рекламна дейност на звената се изразяваше в отпечатването на брошури, бюлетини, листовки, видеоматериали при общ тираж 47 114 броя.

През 2012 година поделенията на ССА са участвали в 81 различни изложения и панаири от национален и местен характер.

За 21-ви пореден път Селскостопанска академия чрез научноизследователските си институти и опитните станции – държавни предприятия взе участие в Международното изложение „Агра – 2012”. Експозицията беше на закрита площ от 290 m^2. На изложението Селскостопанска академия представи основните дейности по направленията в които работи. По време на изложението бе извършено маркетингово проучване относно: търсенето на научни продукти – технологии за отглеждане на различни култури, технологии за хранене и отглеждане на различни видове животни, разработване на бизнес програми във връзка с усвояването на фондовете по различни програми, на програмите за развитие на селските райони, както и системи за развъждане и хибридизация. Проучвани бяха нуждите на фирмите и фермерите от разплодни животни: юници, малакини, малачета, нерези, женски прасета, овце, кочове дзвиски и др. Извърши се маркетингово проучване и за потребностите от елитни сортове семена.

На проведеното изложение на европейско ниво бяха осъществени много административни и бизнес комуникации, преговори и споразумения, координация, маркетинг на доставчици и подизпълнители, услуги и материали, експонати, научни и приложни продукти, логистика, контрол и провеждане на мероприятията по участието в панаира.

Подготвени бяха мултимедийни материали за представяне на научните продукти, създадени в звената на ССА.

Паралелно с международната изложба в Пловдив беше организирана и съпътстваща програма от звената на ССА, както следва:

Семинар „Оценка на състоянието на есенните култури и мерки за преодоляване на неблагоприятното влияние на климатичните условия”. ***Доклади*:**

1. „Състояние на есенните култури и препоръки за преодоляване на неблагоприятните климатични условия за района на Централна Южна България”; лектор гл. ас. Благой Андонов; ИРГР „ К. Малков” – Садово;

2. „Състояние на посевите от ечемик, овес и препоръки за преодоляване на неблагоприятните климатични условия за района на Югоизточна България”; лектор доц. д-р Божан Зарков; ИЗ – Карнобат;

3. „Състояние на есенните култури и препоръки за преодоляване на неблагоприятните климатични условия за района на Северна България”; лектор доц. д-р Николай Ценов; ДЗИ, Генерал Тошево;

4. „Проблеми при отглеждането на рапица, произтичащи от засушаването през 2011 г. и възможности за преодоляването им”; лектор доц. д-р Грози Делчев; ИПК – Чирпан;

5. „Технологични изисквания при есенните култури за преодоляване на неблагоприятното влияние на климатичните условия”; лектор доц. д-р Тотка Митова; ИПАЗР „Н. Пушкаров” – гр. София;

6. „Оценка на азотния статус и указания за азотно подхранване на есенниците”; лектори: доц. д-р Веселин Кутев; доц. д-р Маргарита Нанкова; доц. д-р Величка Котева; доц. д-р Галя Панайотова;

7. Презентация на проект: „Център за управление на засушаванията за Югоизточна Европа” Drought Management Centre for South East Europe (DMCSEE); NO. SEE AF/A/091/2.2/X; лектор проф. дсн инж. Зорница Попова; ИПАЗР „Н. Пушкаров”, гр. София.

Семинар „Постиженията на Българската селекционна наука в животновъдството, предимства пред чуждестранните породи”. Водещ институт – Земеделски институт, Стара Загора. ***Доклади:***

1. „Икономически и генетични характеристики на българските породи говеда, биволи и овце”; лектор проф. Живко Кръстанов; ЗИ – Стара Загора;

2. „Разработване на развъдни програми. Предложения за съвременни методи за оценка на развъдната стойност”; лектор доц. д-р Апостол Апостолов; ЗИ – Шумен;

3. „Развъдна дейност в процеса на изграждане на организационна структура на породата Българско сиво говедо”; лектор доц. д-р Янко Горинов; ИЖН – Костинброд;

4. „Ембриотрансфер при говеда и асоциирани репродуктивни технологии”; лектор доц. д-р Янчо Тодоров; ИЖН – Костинброд;

5. „Селекционни методи и резултати при създаването и развитието на Българската Родопска порода”; лектор гл. ас. д-р Димитър Гаджев; ОСЖЗ – Смолян.

В конкурса за иновации, организиран за втори път от Изложението, от експонатите на ПСЗ на ССА бяха наградени:

Категория I. МАШИНИ, ИНВЕНТАР И ТЕХНОЛОГИИ ЗА РАСТЕНИЕВЪДСТВОТО

Експонат: Технология за ефективно и устойчиво производство на ябълкова продукция

Производител: Институт по земеделие – Кюстендил

Изложител: Институт по земеделие – Кюстендил

Категория III. СОРТОВИ СЕМЕНА И ПОСАДЪЧЕН МАТЕРИАЛ

Експонат: Най-новият български сорт ориз „ИРГР Вики”

Изложител: Институт по растителни генетични ресурси „К. Малков” – Садово

Категория V. НАУЧНА ДЕЙНОСТ И РАЗРАБОТКИ

Експонат: Слънчева сушилня за плодове, билки и гъби

Производител: Институт по планинско животновъдство и земеделие – Троян

Институт за изследване и развитие на храните – Пловдив

Изложител: Институт по планинско животновъдство и земеделие – Троян

Наградата за БЪЛГАРСКИ ИНОВАТИВЕН ПРОДУКТ се присъжда на:

Експонат: Доматен сок „Пловдивска каротина”

Изложител: Институт по зеленчукови култури „Марица” – Пловдив.

През 2012 г. Селскостопанската академия взе участие в четвъртото национално изложение на „Изобретения, технологии и иновации” (ИТИ), което се проведе от 08 до 10 ноември 2012 г. в Руския културен център, гр. София. Селскостопанска академия участва с научните постижения – издадени сертификати за нови сортове растения, породи животни и технологии на единайсет института (ИРГР, Садово, ИЗС, Русе, ИЗ, Карнобат, ИЗК „Марица”, Пловдив, ЗИ, Шумен, ИО, Пловдив, ИПК, Чирпан, ИПЖЗ, Троян, ИТТИ, Марково, ИДР, гр. София, ИПАЗР „Пушкаров”, гр. София). Журито присъди на Селскостопанска академия десет награди. От тях:

НАГРАДЕНИ НА „ИТИ” 2012

- ✓ I място с награда „Гранд при” – ранозрял ориз „ИРГР Вики”, Садово
- ✓ Златен медал за селекция на лилиуми – ИДР, Негован

МЕДАЛ И ГРАМОТА:

- ✓ Твърда пшеница сорт „Елбрус” – ИПК, Чирпан
- ✓ Десертна безсеменна лоза сорт „Зорница” – ИЗС, Русе
- ✓ Броколи сорт „Искра” – ИЗК „Марица”, Пловдив
- ✓ Захарна царевица 3 SU – ИЦ, Кнежа
- ✓ Технология: „Технологичен регламент за оползотворяване на утайките от пречиствателни станции за отпадъчни води (ПСОВ) в земеделието” – ИПАЗР, гр. София.

ГРАМОТИ:

- ✓ Пшеница сорт „Драгана” – ДЗИ, Генерал Тошево
- ✓ Технология: „Средство за химическо кършене на тютюневите растения и контрол на филизообразуването при тютюна” – ИТТИ, Марково
- ✓ Грамота за комплексно участие на Селскостопанска академия

От създадените в звената на Селскостопанска академия сортове и хибриди растения в страната се сеят: 96% от зърнено-житните и зърнено-бобовите култури, слънчоглед – 70%, царевица – 70%, от фуражните култури – 80%, и 65% от зеленчуковите култури. Сортоподдържането и производството на предбазови и базови семена на 80% от тези сортове и хибриди се извършва под ръководството на учените (автори на сортовете) в Селскостопанска академия. В научните звена с животновъдно направление са 75 – 85% от племенните стада от

говеда, биволи, овце, кози и свине и 100% от запазените аборигенни породи.

Сеитбата на пшеницата и ечемика беше извършена на добре подготвени площи в оптималния за съответните райони агротехнически срок. Това беше солидна предпоставка за нормално поникване, вкореняване и братене, приоритетен фактор за добро презимуване и получаването на висок краен добив.

Зимно-пролетните грижи за посевите са проведени в съответствие с агротехническите изисквания. През втората половина на месец февруари е извършено ранно пролетно подхранване с азотни торове, макар и с ограничени количества амониева селитра. Пролетните култури също бяха засети на добре подготвена площ и в най-благоприятния агротехнически срок. За борба срещу плевелите през тази година беше приложен интегрираният метод.

НАУЧНО-ПРИЛОЖНАТА И ВНЕДРИТЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ Е ПРИОРИТЕТ В РАБОТАТА НА ЗВЕНАТА НА ССА И ОТ НЕЯ ИМЕННО СЕ ОЧАКВА ПОЛУЧАВАНЕТО НА ПОВЕЧЕ ПРИХОДИ И КОМЕРСИАЛИЗАЦИЯ НА НАУЧНИТЕ ПРОДУКТИ.

IV. КВАЛИФИКАЦИОННА СТРУКТУРА НА УЧЕНИТЕ

Общият брой на учените в ССА към 31. 12. 2012 година е 640, които по академични длъжности и научни степени се разпределят, както следва: професори – 53, доценти – 286, гл. асистенти – 203 и асистенти – 98, с образователна и научна степен „Доктор" – 437 учени и с научна степен „Доктор на науките" – 24.

През 2012 година се запазва тенденцията от 2000 г. на намаляване общия брой на учените в структурните звена на ССА. Намалението е в рамките на 6% спрямо предходната година. През 2012 г. са напуснали поради навършване на пенсионна възраст, или други причини, 50 учени, а са новоназначени 19.

Относителният дял на учените с академична длъжност „Професор" се е увеличил с 2,4%, а на тези с академична длъжност „Доцент" е намалял. Относителният дял на асистенти и гл. асистенти е 47%, което е с 1,9% по-малко от техния дял през 2011 година.

Съотношението между хабилитирани и нехабилитирани учени в ССА е 1,13 (табл. 1).

Таблица 1.
Квалификационна структура на учените по академични длъжности за периода 2000 – 2012 година

Години	Общ брой	Про-фесори	%	Доцен-ти	%	Асис-тенти	%	Хаб., брой	Нехаб., брой	*Съотношение* хабилитирани/ нехабилитирани
2000	1108	94	8,5	494	44,6	520	46,9	588	520	1,13
2001	869	51	5,9	413	47,5	405	46,6	464	405	1,15
2002	839	45	5,4	408	48,6	386	46,0	453	386	1,17
2003	786	51	6,5	379	48,2	356	45,3	430	356	1,21
2004	758	52	6,9	371	48,9	335	44,2	423	335	1,26
2005	726	42	5,8	357	49,2	327	45,0	399	327	1,22
2006	692	35	5,1	340	49,1	317	45,8	375	317	1,18
2007	695	36	5,2	340	48,9	319	45,9	376	319	1,18
2008	678	35	5,2	334	49,3	309	45,6	369	309	1,19
2009	705	34	4,8	345	48,9	326	46,2	379	326	1,16
2010	678	40	5,9	320	47,2	318	46,9	360	318	1,13
2011	681	40	5,9	308	45,2	333	48,9	348	333	1,05
2012	640	53	8,3	286	44,7	301	47,0	339	53,0	1,13

През 2012 година 50 учени се хабилитираха, от които 21 са придобили академична длъжност „Професор" и 29 – „Доцент". Образователна и научна степен „Доктор" през 2012 година са придобили 13 асистенти, а четирима доценти – научна степен „Доктор на науките".

През 2012 година относителният дял на учените с научна степен „Доктор на науките" е 3,8%. С образователна и научна степен „Доктор" са 68,3% от учените и без научна степен са 29,2% (табл. 2).

Таблица 2.
Квалификационна структура на учените по научни степени за периода 2000 – 2012 година

Години	Общ брой	Доктор на науките, брой	%	Доктор, брой	%	Без научна степен	%
2000	1108	77	6,9	659	59,5	372	33,6
2001	869	49	5,6	561	64,6	259	29,8
2002	839	42	5,0	565	67,3	232	27,7
2003	786	41	5,2	529	67,3	216	27,5
2004	758	40	5,3	515	67,9	203	26,8
2005	726	30	4,1	493	67,9	203	28,0
2006	692	25	3,6	474	68,5	193	27,9
2007	695	27	3,9	484	69,6	184	26,5
2008	678	25	3,7	470	69,3	183	27,0
2009	705	22	3,1	487	69,1	196	27,8
2010	678	24	3,5	459	67,7	195	28,8
2011	681	23	3,4	459	67,4	199	29,2
2012	640	24	3,8	437	68,3	179	28,0

Възрастова структура

Възрастовата структура на учените през 2012 година е следната: до 35 години са 18,3% от учените; от 36 до 50 години – 32,8%; от 51 до 60 години – 29,8% и над 60 – 19,1% (табл. 3). Анализът на възрастовата структура показва, че относителният дял на научните работници до 35 година за 2012 г. е намалял с 2,1% в сравнение с предходната. Запазва се тенденцията на нарастване делът на учените възрастова група 36 – 50 години, който се е увеличил с около 1,4%. Относителният дял на учените от 51 – 60 години е намалял с около 1,4%, а на учените над 60 години се е увеличил с 2,4%. Средната възраст на учените през 2012 година е 48,2 години (табл. 3).

Таблица 3.
Възрастова структура на учените за периода 2000 – 2012 година

Години	Общ брой	до 35 години		36 до 50 години		51 до 60 години		над 60 години		Средна възраст
		брой	%	брой	%	брой	%	брой	%	
2000	1108	110	9,9	483	43,6	377	34,0	146	13,2	-
2001	869	84	9,7	350	40,3	310	35,7	125	14,4	48
2002	839	80	9,5	320	38,1	323	38,5	116	13,8	47
2003	786	97	12,3	240	30,5	308	39,2	141	17,9	49
2004	758	104	13,7	217	28,6	324	42,7	111	14,6	49,6
2005	726	99	13,6	221	30,4	271	37,3	135	18,6	47,6
2006	692	125	18,1	213	30,8	255	36,8	99	14,3	48,7

2007	695	147	21,2	191	27,5	255	36,7	102	14,7	48,4
2008	678	122	18,0	187	27,6	244	36,0	125	18,4	48,5
2009	705	153	21,7	195	27,7	250	35,3	107	15,3	48,2
2010	679	145	21,4	203	29,9	223	32,8	107	15,8	48,1
2011	681	139	20,4	214	31,4	214	31,4	114	16,7	47,9
2012	640	117	18,3	210	32,8	191	29,8	122	19,1	48,2

Обучение в докторантура

В Селскостопанска академия през 2012 година в образователна и научна степен „Доктор" по акредитирани докторски програми се обучават общо 85 докторанти, от които в редовна форма на обучение – 31, задочна форма – 25 и в самостоятелна – 29. През годината бяха отчислени от обучение с право на защита – 8 докторанти.

През годината 13 докторанти успешно защитиха докторски дисертации и придобиха диплома за образователната и научна степен „Доктор".

За учебната 2011/2012 г. са зачислени в редовна и задочна форма на обучение 26 докторанти и 8 – в докторантура на самостоятелна подготовка.

За учебната 2012/2013 г. ССА обяви конкурс за прием на докторанти – общо 71 места по 24 докторски програми, от които 61 – редовна форма на обучение и 10 – задочна форма, общо в 18 институти. Документи за участие в конкурса подадоха 30 кандидати по 14 докторски програми, общо в 12 института. Успешно се класираха 24 кандидати.

V. МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

През 2012 година научноизследователските институти и опитните станции на ССА осъществяваха международно сътрудничество с учени от повече от 30 страни в рамките на съвместни изследователски проекти, участие в международни семинари, конференции, консултативни срещи, специализации в чужбина, прием на чуждестранни учени по тематика от взаимен интерес и др. Изпълняваха се общо 172 проекта, от които 117 на двустранна основа.

Институтите изпълняват 55 проекта, финансирани и подпомагани от различни международни институции – ЕС, Организацията по прехрана и земеделие (ФАО), Международния център по генетично инженерство и биотехнологии (МЦГИБ), Биовърсити интернешънъл, Италия, Международната агенция по атомна енергия (МААЕ), Международния център за подобряване на царевицата и пшеницата (СИММИТ), Международния център за селскостопански изследвания за сухите райони (ИКАРДА) и др. Утвърждава се тенденцията на нарастване броя на проектите на многостранна основа, финансирани по програми на международни организации и институции.

По различни европейски програми се изпълняват общо 39 проекта. Понастоящем институтите на Селскостопанската академия участват в 13 проекта по 7РП на ЕС. Участието е основно в две от четирите специфични направления на Програмата – СП „Сътрудничество" в приоритет 2 „Храни, земеделие, рибарство и биотехнологии", в приоритет 6 „Околна среда, вкл. промени в климата" и приоритет 8 „Обществено-икономически и хуманитарни науки".

Академията участва успешно и в други европейски програми: Програма eContent*plus* на ЕС за превръщане на дигиталните данни в Европа в по-достъпни, полезни и използваеми; в Програмата на ЕС за транснационално сътрудничество за страните от Югоизточна Европа и Програмата на ЕС за трансгранично сътрудничество между България и Румъния; към Генерална

дирекция „Здравеопазване и потребители” на ЕК чрез Изпълнителната агенция за здравето и потребителите, Люксембург (ЕАНС); към Европейската служба за безопасност на храните (EFSA).

В различни проекти (акции) на Европейската програма за координиране на изследванията в науката и технологиите (Програма COST) учени от Селскостопанската академия са национални координатори или участници в 10 COST – акции в областите: „Храни и Земеделие”, „Биомедицина и молекулярни бионауки”, „Индивиди, общества, култури и здраве”, „Науки за земята и околната среда” и др.

В изпълнението на проекти по програми на Европейския съюз участват Агробиоинститутът, гр. София, Институтът по зеленчукови култури „Марица”, гр. Пловдив, Институтът по овощарство, гр. Пловдив, ИПАЗР „Н. Пушкаров”, гр. София, Институтът по растителни генетични ресурси, гр. Садово, Институтът по рибни ресурси, гр. Варна, Институтът по рибарство и аквакултури, гр. Пловдив, Институтът по тютюна и тютюневите изделия, гр. Пловдив и др.

В помощ на институтите на ССА за участие в конкурсите при изпълнението на одобрени проекти от Седма рамкова програма и други на ЕС бяха осъществени разнообразни дейности, включващи текуща информация за обявяваните конкурси, изискванията за участие, провеждане на информационни дни по приоритети „Храни, земеделие, рибарство и биотехнологии”, „Околна среда” и по СП „Капацитети”. Дадени бяха консултации по процедурите за участие в конкурси по 7РП на ЕС, по програма COST и конкурсите на МОМН за финансиране на подготовката на проекти и допълнително финансиране на стартирали европейските проекти.

Структурните звена на ССА бяха информирани и за възможностите за участие в:

Откритата покана за подаване на заявления за участие в Програма COST на ЕС за сътрудничество в областта на науката и технологиите.

Конкурс в рамките на българо-френската програма „Рила” за мобилност на учените от двете страни при изпълнение на съвместни проекти в периода 2013 – 2014 г.

До директорите на поделенията за възможности за сътрудничество с партньори от ЕС (програма COST и оставащите възможности по специфичните подпрограми „Сътрудничество”, „Идеи”, „Хора” и „Капацитети” от 7 РП на ЕС за 2012 – 2013 г.).

Предоставяне на стипендии по програмите „Кохран” и „Борлаг”, финансирани от Държавния департамент на САЩ.

Стипендии на Международната фондация „Мацумае”, Токио, Япония.

Първият Северноевропейски конгрес по храните в Санкт Петербург, Русия.

Информация до всички ПНЗ за участие в Програма Life+ за 2012 г.

Лятно училище, организирано от Университета „Иваскайла”, Финландия.

Писмо до ПНЗ за Конкурсната сесия на МОМН за 2012 г. „ Насърчаване на научни и научно-приложни изследвания”.

Международен семинар за безопасност при производство но зърнени храни в гр. Шънян, КНР.

Възможности за кандидатстване за стипендии по програми „Фулбрайт” и „Хюбърт Хъмфри”.

Провеждане на конференция „Бъдещето, построено върху настоящето”, организирана по транснационалната програма на ЕС за сътрудничество в Югоизточна Европа.

Получаване на стипендии за изследователски и научни стажове на Германската федерална фондация.

Провеждане на изложение „Европа за нас” за финансиране на проекти по европейски и международни прояви.

Научна конференция с международно участие „Науката за храненето, техники и технологии – 2012”, организирана от Университета по храни и технологии, гр. Пловдив.

Процедурата за насърчаване на малките и средни предприятия за подбор на проекти за

„Развитие на иновативни стартиращи предприятия чрез внедряване на иновативни продукти, процеси и услуги" – по конкурс на ИАНМСП.

Участие в конкурса, обявен от Фонд научни изследвания, „Финансиране на фундаментални научни и научно-приложни изследвания – 2102 г."

Възможности за кандидатстване по българо-швейцарската програма SCIEX (2013 - 2014 г.) за научен обмен на докторанти и пост-докторанти в рамките на МОМН.

Провеждане на серия семинари в Берлин до края на 2012 г. за обучение по изготвяне на проекти по програми, финансирани от ЕС.

Отдел МСВО оказа съдействие при отбелязването на 130-годишнината от началото на земеделската наука в България, отбелязано съвместно със 130-я юбилей на Института по растителни генетични ресурси в гр. Садово.

ССА има валидни преки споразумения за НТС със сходни научноизследователски организации от СР Виетнам (Университета в гр. Тай Нгуен), К Н Р (Китайската академия за селскостопански науки, гр. Пекин; Хейлонгджанската академия за селскостопански науки, гр. Харбин; Академията за селскостопански науки на провинция Гуангси, гр. Нанинг; Академията за селскостопански и животновъдни науки на провинция Вътрешна Монголия), Румъния (Академията за селскостопански и горски науки), Кралство Мароко (Национален институт за агрономически изследвания на Кралство Мароко), Молдова (Молдовската академия на науките), Руската Федерация (Руската академия за селскостопански науки и със Сибирското отделение на същата академия), Украйна (Украинска академия на аграрните науки), Франция (Регионална федерация на средните земеделски училища на провинция Бургундия) и със Съвместния изследователски център (JRC) на ЕК.

Чрез методически указания и консултации отделът подпомогна участието на поделенията на ССА в конкурсите на МОМН за финансиране на съвместни изследователски проекти и специализации по линия на двустранното НТС за периода 2012 – 2013 г. с партньори от Украйна и Македония, в Българо-швейцарската програма за периода 2011 – 2016 г., финансирана от Швейцарската национална научна фондация, в схемата за мобилност на изследователи и докторанти със стипендии на финансовия механизъм на ЕИП за групата страни Норвегия, Исландия и Лихтенщайн и др.

Отделът организира посещенията на:

- делегация на ССА в Русия по покана на Сибирското регионално отделение на РАСН – януари 2012 г. във връзка с провеждането на Общото годишно събрание на СО.

- делегация на ССА в Румъния по покана на Академията за селскостопански и горски науки – м. март 2012 г. Подписана бе Работна програма между институтите на двете академии за периода 2012 – 2015 г. В отговор на визитата, делегация Румънската академия на Румъния начело с Президента, проф. Жеорже Син, осъществи работно посещение в ДЗИ, Генерал Тошево за конкретизиране на съвместната научноизследователска дейност в областта на зърнените култури.

През 2012 г. по тяхна молба и в изпълнение на покани от страна на ССА, в Централно управление на Академията бяха осъществени срещи с посланици и представители от дипломатическите мисии на Алжир, Ирак, Катар, Либия, Мароко, Палестина, Сирия и Судан. Обсъдено бе състоянието и перспективите за сътрудничество със съответните държави в областта на селскостопанската наука и бяха дискутирани възможностите за търсене на нови и по-удачни практически форми за разширяване на вече съществуващите контакти. Бе изготвен и изпратен за съгласуване проект на Договор за научно-техническо сътрудничество с Националния институт за агрономически изследвания на Алжирската Демократична и Народна Република.

През 2012 година чрез МЗХ бяха предоставени информации във връзка с посещения в

чужбина и провеждане на срещи на високо ниво на Президента, Министър-председателя и Министъра на земеделието и храните.

По повод провеждането на сесии за икономическо и научно-техническо сътрудничество (НТС), посещения на български делегации в чужбина, искания на МЗХ, МОМН, МИЕТ и др. ведомства и при посещения на гости в ЦУ на ССА, бяха изготвени информации, становища и предложения относно състоянието и възможностите за НТС с: Азербайджан, Алжир, Армения, Виетнам, Германия, Грузия, Гърция, Естония, Индонезия, Израел, Иран, Ирак, Латвия, Молдова, Португалия, Румъния, Сирия, Туркменистан, Узбекистан, Украйна, Черна Гора, Финландия, Япония и др.

В оперативен порядък отдел „МСВО" оказваше съдействие на Ръководството и на директорите от структурните звена на ССА при осъществяване на контактите, свързани с международното сътрудничество при посещения в чужбина, прием на чуждестранни делегации, срещи с посланици, изготвяне на актуални информации, подготовка на договори и др. задачи, пряко възложени от Председателя и Главния научен секретар.

През 2012 г. бяха издадени заповеди за командироване в 33 страни на 195 учени за 1741 ч/дни, в т. ч. 467 ч/дни в изпълнение на съвместни проекти, 860 ч/дни за специализации, 329 ч/дни за участие в международни научни прояви и 22 ч/дни за оперативни командировки. За същия период в поделения от системата на ССА са приети чуждестранни учени и гости от повече от 20 страни.

VI. ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОБСТВЕНОСТ

Селскостопанска академия е единствената крупна научна държавна структура в страната, на която със „Закона за Селскостопанска академия" и други подзаконови нормативни актове е възложено осъществяването на научни изследвания в областта на земеделието, животновъдството и хранителната промишленост и създаването на продукти, които са обект на интелектуална собственост.

Наред със специализацията, внедряването на съвременна и пълна механизация и химизация на земеделието не трябва да се подценява биоземеделието и семепроизводството, като важен фактор за успехите на институтите, фирмите и фермерите. В областта на земеделието създаването и усъвършенстването на по-добрите сортове продължава да си остава една от най-важните задачи на Селскостопанска академия.

В резултат на изпълнението на селекционните програми, които отговарят на европейските изисквания, през 2012 г. въз основа на Заповед на министъра на земеделието и храните са утвърдени 12 сорта, линии, хибриди селскостопански култури, заявени от институтите на ССА (тритикале сорт „Добруджанец", зимна пшеница сортовете „Пчелина", „Косара", „ГТП Рада" и „ГТП Тина", „Дунавия", два сорта памук „Филипополис" и „Нелина", праскова сорт „Спасена" и черешов сорт „Тракийска хрущялка", и десертни безсеменни лози „Тангра" и „Зорница"). В процедура на държавно сортоизпитване в ИАСАС са подадени 29 нови кандидат сорта, които ще продължат сортоизпитването и през тази година.

Тези резултати показват активна научноизследователската работа на селекционните колективи на институтите.

В ежегодно издаваната от ИАСАС Официална сортова листа на страната са публикувани всички разрешени за търговия сортове семена и хибриди. Съгласно Закона за посевния и посадъчен материал тя се състои от списък А и списък Б. За 2012 г. са вписани 243 сорта на ССА. В списък А (зърнени, фуражни, маслодайни и влакнодайни култури, цвекло, картофи и овощни растения) – 172. От тях 104 са зърнени култури, 18 – маслодайни и влакнодайни и 19 – фуражни, 31 – тютюни. В списък Б (зеленчукови, декоративни, медицински и ароматни култури и лоза) са включени 71, от които царевица – 33, зеленчуци – 19 и лоза – 19.

Юридическата защита на новите сортове, породи и други научни постижения на Селскостопанска академия се осъществява чрез патенти за изобретения, свидетелства за регистрация на марки и сертификати за закрила на новите сортовете растения и породи животни, издавани от Патентното ведомство на Република България съгласно законите на страната.

За 2012 г. общият брой на публикуваните, подадени заявки в Патентното ведомство е 23.

Научните продукти, получили правна закрила съгласно нормативната база през 2012 г. са 34 на брой с готовност за активно сътрудничество и сключване на лицензионни договори. От тях с най-голям дял са: зърнено-житни 7 (твърда пшеница сортовете „Дени" и „ИПК Елбрус", тритикале сорт „Ирник", ечемик сорт „Божин", ечемик сорт „Одисей", ечемик сорт „Девиния", ориз сорт „ИРГР Вики"); цветя: **7** сорта (лилиум сорт „Андрос", гладиол сорт „Екатерина", гладиол сорт „Ива", хризатентема сорт „Жени", хризатентема сорт „Жоро", далия сорт „Росица", мини карамфил сорт „Ира" и тагетес сорт „Усмивка"); зеленчуци 6 (пипер сорт „Ясен", домати сорт „Копнеж", домати сорт „Дивна", домати сорт „ИЗК Олимп", краставици сорт „Мерсия", Алабаш сорт „Ники"); памук 4 (сорт „Руми", сорт „Пловдив", ИПК „Нелина" и сорт „Филипополис"); овощни 5 (череша сорт „Розалина", череша сорт „Розита", праскова сорт „Флавия", праскова сорт „Пълдин" и ябълка сорт „Горана"); лози 3 (сорт „Каберне совиньон клон 1/11", сорт „Тангра", сорт „Зорница"); копринени пеперуди 2 породи (копринена пеперуда порода „ВБ1×Враца35×Мерефа2", Копринена пеперуда порода „ХБ2×Мерефа2×ВБ1×Враца 35").

Загубата на интерес към вече стари сортове, навлизането на нови по-високопродуктивни сортове (български и чуждестранни) и невъзможността на част от институтите да заплащат

годишните такси, води до спиране поддържането на сертификатите на сортовете растения и породи животни, а също и на другите обекти на интелектуална собственост в Патентното ведомство. В резултат на това общият брой на защитените продукти през 2012 г. остава сравнително постоянен – 399 поддържани сертификати. От тях най-голям е делът на зърнено-житните – 133; зърнено-бобови – 47; маслодайни и технически култури – 32; фуражни – 18; зеленчуци – 60; тютюн – 29; лози – 22; овощни – 29; породи животни – 14, и цветя (цъфтящи и листно-декоративни) – 15.

ССА притежава най-голям брой (85%) от всички издадени и поддържани сертификати за сортове растения и породи животни в Патентното ведомство.

Очевидно е, че системата на ССА разполага със значителни и разнообразни активи от интелектуална собственост, което има стратегическо значение за българското земеделие. За научните структури, които имат за свой основен предмет на дейност създаването на нови сортове растения и породи животни, това е начин за реализиране на икономическа изгода. Възможността за предоставяне лицензии на фирми и фермери е едно сериозно икономическо предимство за институтите, притежателите на сертификати. През 2012 г. от общия брой сертификати (399) само 32 са сключените лицензионни договори. Този резултат показва следните по-съществени недостатъци:

– Липсват подзаконови нормативни актове, които да регламентират по-конкретно приложението на ЗНСРПЖ и особено контролната функция, в резултат на което масово се използват сортовете без съгласието на сортодържателя;

– Крайно недостатъчното комерсиализиране продуктите на интелектуалната собственост;

Отчитането, в т. ч. и счетоводно, на обектите на интелектуалната собственост е другият проблем, към който се обърна внимание през изтеклата година. Оценката на интелектуалната собственост е част от механизма на финансовото управление на интелектуалната собственост. На практика обаче установяването на оценката на нематериален актив и особено на продукт на интелектуална собственост е съществен проблем при третирането му като счетоводен обект. Трудността произтича от обстоятелството, че в по-голямата си част обектите на интелектуалната собственост са с уникален характер, разходите за тяхното създаване са индивидуални и сравнително рядко може да се измери стойността им чрез съотнасяне с цените на активен пазар. Многообразието на правните форми на съществуване и на възможните сделки с тях предопределя и вариантността на решения във връзка с тяхното признаване и оповестяване за счетоводни цели.

Въпреки това съгласно изискванията и регламента, съдържащ се в Счетоводен стандарт (СС) 38, Нематериални активи, институтите направиха оценка за счетоводни цели на 387 сорта растения и породи животни.

Доброто познаване на подходите за признаване, представяне и оповестяване на интелектуалните продукти, придобити в резултат на научната и развойната дейност в структурата на Селскостопанска академия ще предопредели ефективното управление и контрола върху иновационните процеси върху сортовете растения и породи животни.

Решаването на проблемите, свързани с интелектуалната собственост и през 2013 г. ще бъде основна задача пред ръководството на Селскостопанска академия.

VII. СПОМАГАТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ

СПЕЦИАЛИЗИРАНА НАУЧНА ПЕРИОДИКА

Отдел „Специализирана научна периодика” (СНП) на ССА към Института по аграрна икономика издава 7 научни списания: „Bulgarian Journal of Agricultural Science”, „Селскостопанска наука”, „Растениевъдни науки”, „Животновъдни науки”, „Почвознание агрохимия и екология”, „Икономика и управление на селското стопанство” и „Селскостопанска техника”, които участват в развитието на световния научен процес вече над 45 години, като дават възможност за разпространяване и обмен на академичното знание и допринасят за повишаване на ефективността на научните изследвания. Те отразяват, документират и популяризират резултатите от научните изследвания в областта на земеделието и хранителната промишленост, респективно достиженията на българската земеделска наука в България и по света. Публикуваните научни разработки са от научните институти в системата на ССА, БАН, университетите и от чужбина.

Списанията се реферират от най-престижните световни информационни системи, а чрез международния книгообмен, който осъществява Централната селскостопанска библиотека (ЦСБ) се разпространяват и в над 300 институции по света (библиотеки, университети, информационни центрове и други организации). Те са включени в списъка на Националния център за информация и документация (НАЦИД) – водеща институция в Националната информационна структура на Република България, като български научни издания, които се реферират, индексират и оценяват в базите данни на световноизвестни информационни центрове.

През 2012 г. в изпълнение на посочените по-горе основни функции на научните списания зам.-отг. редактори от отдел „Специализирана научна периодика” са редактирали и коригирали като общ обем 12 172 стандартни страници (формат А4), или 1014,40 авторски коли, обработени съответно за предпечат и печат. Одобрените от редакционните колегии материали са на автори от системата на ССА, външни и от чужбина.

Отпечатаните научни статии и разработки въз основа на обработените авторски коли са общо в размер на 408 печатни коли, или 3264 стандартни печатни страници, като е изпълнена обявената годишна периодика на всяко издание. Предпечатната подготовка на седемте списания е извършвана качествено и в срок, което даде възможност и за спазването на графика за отпечатване. През 2012 г. общо за 7-те списания са странирани и коригирани 6528 стандартни страници формат А4 и 3264 стандартни страници в pdf формат за печат.

Трябва да се отбележи, че от 2012 г. с цел намаляване на разходите за външни услуги, предпечатната подготовка на 7-те списанията се извършва от двама специалисти към отдела, които са от щатния състав на ИАИ. Като външна услуга се сключва договор само с една печатница за отпечатване на всички изданията и с конкретна калкулация за всяко едно от тях съгласно специфичните му параметри.

И тази година за популяризиране на научните резултати, освен чрез отпечатаните книжки, зам.-отг. редактори на научните списания предоставяха и обработена информация за новата електронна версия на AGRIS за регистриране на достиженията на българската аграрна наука чрез международната информационна система AGRIS, в която се въвеждат реферирани на английски език публикуваните научни статии в областта на селското стопанство и хранителната промишленост и участват в глобалния обмен на аграрна информация.

Във връзка с комплектуването на нови библиотечни документи в ЦСБ към ИАИ, която поддържа контакти с университети, издателства, библиотеки и др. от 46 държави, основно чрез книгообмен, отдел СНП е един от основните източници за осъществяването на тази дейност на ЦСБ – предоставя общо 2718 книжки от пълното годишно течение на седемте научни списания, като в замяна на това ЦСБ има възможност да получава безплатно голям брой скъпоструващи чуждестранни научни издания, за които стойностното изражение за една година е над 49 000

лева.

Финансово осигуряване на издателската дейност през 2012 г. е реализирано чрез различни източници – участие в конкурс на МОМН, набиране на средства от абонамент, заплащане на отпечатвани статии и от спонсориране на специализирани броеве, отразяващи резултатите от тематични научни разработки, изнесени на международни научни конференции и др. научни форуми.

Шест списания участваха за целево финансиране през 2012 – 2013 г. в Националния конкурс на МОМН „Научни монографии, тематични сборници, справочници, енциклопедии и българска научна периодика – 2011" с индивидуални проекти, които бяха одобрени от МОМН и за списанията бяха отпуснати общо 19 359 лева, с която сума е осигурено отпечатването на изданията.

Освен целевото финансиране, списанията имат реализирани собствени приходи в размер над 10 000 лева от абонамент, платени статии и целево финансиране за специализирани броеве, които съответно са централизирани в системата СЕБРА.

Информация по списания

Списание „Bulgarian Journal of Agricultural Science" – периодичност 6 книжки годишно, с Импакт фактор 0.153. През 2012 г. за книжки №1 – 6 са редактирани 1400 стр., или 120 авторски коли и са отпечатани 6 броя книжки в размер на 1000 печатни страници, или 125 печатни коли.

Повишен Импакт фактор от 0.153 на 0.189.

Изключително повишен интерес от автори както от България, така и от страни, които досега не са публикували в списанието – Япония, Малайзия, Тайланд, Саудитска Арабия, ЮАР, Казахстан, Литва, Обединени Арабски Емирства, Полша, Италия, Португалия и др.

Списание „Селскостопанска наука" – периодичност 6 книжки годишно. През 2012 г. за книжки №1 – 6 са редактирани 538 стр., или 45 авторски коли и са отпечатани 6 броя книжки в размер на 384 печатни страници, или 48 печатни коли.

Списание „Растениевъдни науки" – периодичност 6 книжки годишно. През 2012 г. за книжки №1 – 6 са редактирани 1544 стр., или 128.60 авторски коли и са отпечатани 6 броя книжки в размер на 548 печатни страници (при двойно сгъстен формат на кн. № 6), или 68.50 печатни коли.

Списание „Животновъдни науки" – периодичност 6 книжки годишно. През 2012 г. за книжки №1 – 6 са редактирани 940 стр., или 78.00 авторски коли и са отпечатани 6 броя книжки в размер на 470 печатни страници, или 58.75 печатни коли.

Списание „Почвознание агрохимия и екология" – периодичност 4 книжки годишно. През 2012 г. за книжки № 1 – 4 са редактирани 612 стр., или 51.00 авторски коли и са отпечатани 4 броя книжки в размер на 306 печатни страници, или 38.25 печатни коли.

Списание „Икономика и управление на селското стопанство" – периодичност 6 книжки годишно. През 2012 г. за книжки №1 – 6 са редактирани 656 стр., или 54.60 авторски коли и са отпечатани 6 броя книжки в размер на 328 печатни страници, или 41.00 печатни коли.

Списание „Селскостопанска техника" – периодичност 6 книжки годишно. През 2012 г. за книжки №1 – 6 са редактирани 396 стр., или 33.00 авторски коли и са отпечатани 6 броя книжки в размер на 228 печатни страници, или 28.50 печатни коли.

ЦЕНТРАЛНА СЕЛСКОСТОПАНСКА БИБЛИОТЕКА

а) Научноизследователска дейност

Проект: „Изграждане на ефективна система за съвременно научноинформационно обслужване на аграрните науки – Национален аграрен научноинформационен комплекс (НАНИКО). Дооборудване на комплекса".

Проектът е финансиран от Фонд „Научни изследвания" към МОМН по конкурс „Изграждане на научна инфраструктура" и е продължение на приключилия през 2009 г. проект „Изграждане на ефективна система за съвременно научноинформационно обслужване на

аграрните науки – Национален аграрен научноинформационен комплекс – НАНИКО" (Договор НИК-12/18.10.2007 г. – МОН). Стойността на проекта за целия период е 111 725 лв. (от които: 90 000 лв. от Фонд „Научни изследвания" и 21 725 лв. – съфинансиране от консорциума).

Резултати. Изпълнението на проекта цели подобряване и разширяване на информационните услуги в областта на аграрните науки. Създадени са условия за модернизиране и развитие на изградената мрежа за обмен на информация между четирите големи аграрни библиотеки, членове на консорциума НАНИКО: Централна селскостопанска библиотека (ЦСБ) при Института за аграрна икономика и библиотеките на Аграрния университет, Пловдив, Тракийския университет, Стара Загора и Лесотехническия университет, гр. София.

Разработен е софтуер за изграждане на цитатен указател на учените в аграрната област, който е инсталиран на работните станции в четирите библиотеки. Извършена е дигитализация на първото българско земеделско списание „Орало". Осигурен е споделен абонамент за достъп до базите данни на EBSCO Publishing и CAB Abstracts, ползван от потребителите на научна аграрна информация в четирите организации. В ЦСБ е инсталирана технология за ретроспективна обработка на книгите с цел включването им в електронния каталог.

Проектът дава възможност да се разширят предлаганите информационни услуги и да се повиши тяхната ефективност и качество. Потребителите вече ще могат бързо и лесно да получават информация за библиотечните ресурси, налични в четирите библиотеки. Улеснява се достъпът до тях и се усъвършенства начинът за търсене на информация. Дигитализацията на информационните източници осигурява опазването на богатите фондове от аграрна литература, изключително ценни за развитието на отрасъла като цяло. С изграждането на Български цитатен указател – аграрни науки, учените ще могат да получават информация за цитиранията си в българските периодични издания.

Перспективи. С по-нататъшното развитие на информационната мрежа възможностите за търсене на специализирана информация непрекъснато ще се усъвършенстват. Предвижда се включване в мрежата на научните библиотеки от звената на ССА. Важна бъдеща стъпка е популяризирането на новите информационни услуги и обучението на потребителите за ползването им. Предстои създаването на обединен научен архив на учените в аграрната област. Предвижда се средствата за бъдещите дейности да се осигурят чрез участие на консорциума в нови конкурси и програми. С изпълнението на проекта е сложено началото на превръщането на българските научни аграрни библиотеки в средища, осигуряващи свободен достъп до съхраняваните знания на базата на новите технологии, каквато е тенденцията в библиотечно-информационното обслужване навсякъде по света.

Кадрови потенциал. В отдела работят 14 души сътрудници, като 13 от тях са с висше образование (магистри) и един със средно специално образование. Следдипломни квалификации с „Библиотечно-информационна квалификация" имат 4 сътр., с „Научна информация" – 3 сътр. и един по специалност „Информационно осигуряване на научно-техническия прогрес" към ИПКИР – Москва. Всички висшисти ползват английски език, а където е необходимо – и руски език. Средната възраст на работещите в отдела е около 50 години. С малки изключения, работещите в отдела са дългогодишни служители с богат опит и знания, прилагащи новите библиотечно-информационни технологии в работата си, като непрекъснато повишават квалификацията си чрез участие в курсове и квалификационни мероприятия.

Научно обслужване и приложна дейност

Комплектуване на нови библиотечни документи

През годината са постъпили и обработени библиотечно-технически общо 410 заглавия нови библиотечни документи на обща стойност 42 758 лв. (книги, дисертации, списания, вестници и периодични сборници). Повечето от тях са набавени чрез книгообмен и като дарения. За пълноценно обслужване на потребителите с актуална информация и развитие на

библиотечния фонд е необходимо да се осигурят финансови средства за закупуване на нови книги, абонамент на чуждестранна периодика и лицензиран достъп до специализирани бази данни. Необходимо е във фонда на ЦСБ редовно да постъпват всички издания на научните звена на ССА, както и копие от защитените дисертации.

Работа по поддържането на документалните бази данни

Една от основните дейности в отдел ЦСБ е поддържането на електронния каталог чрез въвеждане на информация за новопостъпилите документи в локалните бази данни: Книги, Дисертации, Периодични издания, Аналитично описание на статии. Записите са подготвени за включване в обединените каталози и бази данни на консорциума НАНИКО, представени в Интернет.

Продължава ретроспективната обработка на библиотечните каталози (привеждането им в електронен вид и включването им в електронния каталог). Сложено е началото на изграждането на база данни „Български цитатен указател – аграрни науки", която ще улесни учените в търсенето на цитирания на публикациите им в българските списания. ЦСБ изпълнява координационни функции в консорциума НАНИКО, като през 2012 г. е извършено унифициране на предметните рубрики в обединените бази данни, както и поддържане на информационния портал „Агробиблиотеки".

За нормалното функциониране и развитие на библиотечно-информационните дейности е необходима регламентирана поддръжка на специализирания софтуер и локалната мрежа, както и на техническото оборудване, обслужващо автоматизираните процеси.

Обслужване на потребители

Централна селскостопанска библиотека обслужва най-широк кръг потребители на специализирана аграрна информация – научни работници от ССА, БАН, университети и други организации, преподаватели, докторанти, студенти, земеделски производители, браншови организации и други. Една част от тях посещават библиотеката на място, а други се информират през Интернет за наличните библиотечни документи и предлаганите библиотечно-информационни услуги. Все по-голяма част от услугите вече могат да се ползват през Интернет на базата на новите информационни и комуникационни технологии, като този процес непрекъснато ще се развива и усъвършенства. Една от основните функции на съвременната академична библиотека е да изгражда и поддържа специализирани локални бази данни, да дигитализира своите книжни фондове и да осигурява Интернет достъп до тях и до други лицензирани национални и международни бази данни и информационни платформи. Такава е и целта на започнатото в ЦСБ модернизиране и осъвременяване.

Обслужването на потребителите в читалнята включва регистрация, заемане на библиотечни документи от книгохранилищата, ползване на периодика на свободен достъп, библиотечни справки. По линия на междубиблиотечното обслужване през годината са изпълнени заявки на потребители от други библиотеки за доставка на библиотечни документи, намиращи се в ЦСБ. Една част от тях са изпратени по пощата, а по-голямата част – по електронен път. В сравнение с предходни години се забелязва многократно увеличаване на обслужването по електронен път – такава е тенденцията в библиотечното обслужване навсякъде по света. Извършени са писмени и устни тематични справки, както и справки за цитирания. Проведени са консултации и обучения на потребители на аграрна информация от научните звена на ССА за ползване на електронни информационни ресурси. Предстои включване на ЦСБ в Националната академична библиотечно-информационна система (НАБИС) и съответно включване на записите от електронния каталог на ЦСБ в единния своден онлайн каталог на академичните библиотеки в България, с което ще се популяризират наличните ресурси и ще се повиши обема на специализираните услуги.

Поддръжка и съхраняване на библиотечните фондове и книгохранилищата

Поддържането и съхраняването на библиотечните фондове е важна дейност, свързана с опазването на ценното научно и културно наследство. Дейността включва регистриране,

библиотечно-техническа обработка и вмъкване на новите постъпления от книги, дисертации и периодични сборници в книгохранилищата; проверка, подреждане и преподреждане на списанията на свободен достъп в читалнята; провеждане веднъж месечно на санитарни дни за почистване на фонда. Поради непрекъснатия растеж на книжния фонд е необходимо да се осигурят условия за съхраняването му. В тази връзка е наложително да се направи ремонт на три помещения и да се закупят библиотечни стелажи.

Други дейности

Обработени, описани и изпратени по абонамент са списанията, издавани в отдел „Специализирана научна периодика". Ежегодно се предоставят статистически данни в Националния статистически институт, подготвят се рекламни материали за участие в АГРА и Празника на българската аграрна наука. Експертите от отдел „ЦСБ" взеха участие в проведените организационни и квалификационни мероприятия на Българския информационен консорциум и Българската библиотечно-информационна асоциация.

Проведени са Дни на отворените врати на ЦСБ – по случай Националната библиотечна седмица (14 – 18 май) и по случай 50-годишния юбилей на ЦСБ (22 – 26 октомври) с безплатна регистрация на читатели, запознаване с дейността на библиотеката и консултации за ползване на електронни информационни ресурси. В българските аграрни списания и вестници са публикувани рекламни материали за ЦСБ. Организирана е тематична изложба с издания от фонда на ЦСБ на щанда на Националната лозаро-винарска камара в Салона на виното, 7 – 10 ноември, Експоцентър – София.

Международно сътрудничество

– Международна информационна система AGRIS

През 2012 г. са обработвани 16 заглавия научни издания на различни институции и организации, статиите от които са индексирани и въведени в системата. Осъществени са 11 експорта на метаданни за въвеждане в МИС AGRIS с 650 документа. Работата по въвеждането на данните в системата се ръководи и контролира от централата в Рим, с която се поддържа кореспонденция. При запитвания от чужбина за конкретни статии от български списания, въведени в AGRIS, е предоставен пълния им текст.

– Международен и вътрешен книгообмен

През годината са получени списания, периодични сборници, книги и дисертации от 141 чуждестранни книгообменни връзки (университети, научни библиотеки, научни институти, издателства и др.) и от 12 български научни институции и библиотеки на стойност 38 112,52 лв. Във връзка с финансовата криза и ограничените средства, необходими за изпращане на пратките, в чужбина се изпращаха само списанията, издания на ССА. Изпратени са 123 пратки (на стойност 2200 лв. за пощенски разходи) с 867 броя списания за 23 приоритетни книгообменни връзки и в отговор на рекламации. Поради недостатъчните финансови средства за тази дейност през годината пратките се изпращаха нередовно и за ограничен брой връзки. Това се отрази негативно върху имиджа на ЦСБ като книгообменен партньор, намаля броят на книгообменните връзки и съответно броят на получаваните издания. За нормалното функциониране на международния книгообмен ежегодно са необходими около 5000 лв. годишно за пощенски разходи.

Издателска дейност. През годината са издадени електронните версии на двете издания на ЦСБ: „Каталог на списанията, получавани в ЦСБ за 2012 г." и „Бюлетин за новополучена литература в ЦСБ".

НАЦИОНАЛЕН ЗЕМЕДЕЛСКИ МУЗЕЙ

През 2012 г. в резултат на издирвателна и събирателна работа в музея са постъпили 65 броя културни ценности. Библиотеката на музея е попълнена с периодични издания по земеделие и 16 бр. книги на земеделска тематика.

В главната инвентарна книга са вписани всички новопостъпили културни ценности.

Извършено е основно почистване на фондохранилището. Колекцията от фотоснимки и документи е преподредена тематично. Започна отбелязване местоположението на културните ценности в електронния вариант на инвентаризационните книги. Продължава заснемането на експонатите в постоянните експозиции на НЗМ. Изготвен е пълен опис, придружен със снимки на заснетите експонати.

През 2012 г. са подготвени и показани изложбите: „120 години от нашето първо изложение", представена на международното изложение „АГРА 2012"; „Чешки агрономи, радетели за напредъка на земеделието в България" в ССА; „Овцевъдството в България", представена на Първи национален овцевъден събор в с. Арбанаси; „115 години от рождението на акад. Д. Костов" в ССА; „Летни и есенни празници и обичаи" в ССА; „130 години земеделска наука в България" в ССА; участие в Празник на картофа с изложбата „История на картофената култура" в гр. Трън; участие в духовния празник на гр. Брезник с изложба на тема „Пчеларството в България"; изложба, посветена на годишнини от рождението на видни земеделски учени в ССА.

През годината експозициите и изложбите на НЗМ са посетени от 4106 посетители. От уредниците са изнесени общо 242 общи и тематични беседи. От тях къща-музей „Акад. Дончо Костов" е посетена от 158 посетители и са изнесени 6 беседи.

С цел популяризиране на музея, продължава абонаментът на НЗМ в интернет, в „Каталог БГ", Golden pages, Софсправка, Info-call, Informato.bg. През м. юни във връзка с 115-та годишнина от рождението на акад. Дончо Костов НЗМ организира провеждането на тържествено честване в къщата-музей, в с. Локорско.

Директорът на НЗМ – гл. ас. З. Михайлова като член на Националния комитет на ICOM, на УС на Асоциация „Музей " и НСИД, участва в работните им заседания през отчетната година.

Независимо че НЗМ е ситуиран в отдалечен квартал с непривлекателна околна среда, с недобри и нередовни транспортни връзки, силно редуциран състав и недостатъчно финансиране, които пречат за разгръщане на дейността му при богатите възможности на фондовете му, през изтеклата 2012 г. музеят успя да изпълни основните си дейности на много добро професионално равнище.

VIII. ФИНАНСОВ ОТЧЕТ НА СЕЛСКОСТОПАНСКА АКАДЕМИЯ ЗА 2012 Г.

С писмо № 9113-19/27.12.2012 г. на Министерство на земеделието и храните е изпратен Бюджетът на ССА за 2012 г. по елементи на бюджетната класификация, натурални и стойностни показатели, както следва:

1. Приходи – 15 385 137 лв.
2. Разходи – 27 979 853 лв.
3. Трансфери – 12 594 716 лв.

Полученият от МЗХ бюджет на ССА беше разпределен по поделения и разгледан от Управителния съвет на ССА с протокол № РД-09-01/22.02.2012 г.

Субсидията от Републиканския бюджет е разпределена: за фонд работна заплата и осигурителни плащания на персонала, други възнаграждения и плащания за, за издръжка на науката; за стипендии, членски внос и капиталови разходи.

През 2012 година бюджетът на ССА обхваща шест дейности:

I. Дейност 163 – „Научноизследователски институти и центрове”

ПОКАЗАТЕЛИ:	**Касово изпълнение на бюджета на ССА за 2012 г.**
I. Приходи всичко:	**10 497 119**
1. Собствени приходи	**10 789 895**
в т.ч.:	
Нетни приходи от продажби на услуги, стоки и продукция	10 413 202
Приходи от наеми на имущество	351 138
Приходи от дивиденти	25 295
Приходи от лихви по тек. банкови сметки	260
Глоби, санкции, неустойки, наказателни лихви, обезщетения и начети	8714
Получени застрахователни обезщетения	16 333
Внесени ДДС и други данъци върху продажбите	-1 314 866
Помощи, дарения и други безвъзмездно получени суми	24 593
II. Общо разходи	**32 459 053**
в т.ч.:	
1.Текущи разходи:	**32 415 420**
Заплати и възнагр. за персонала, нает по трудови правоотношения	17 834 866

Др. възнаграждения и плащания за персонала	2 117 583
Осигурителни вноски за ДОО	2 214 667
Здравноосигурителни вноски	932 226
Вноски за ДЗПО	244 501
Издръжка	8 963 302
Разходи за лихви	10 327
Членски внос	19 355
Стипендии	78 593
2. Капиталови разходи	43 633
III. Трансфери	**+20 757 899**

II. Дейност 168 – „Международни програми и споразумения, дарения и помощи от чужбина”

ПОКАЗАТЕЛИ:	**Касово изпълнение на бюджета на ССА за 2012 г.**
I. Приходи всичко:	**1 220 502**
1. Собствени приходи	**1 220 502**
в т. ч.:	
Помощи, дарения и други безвъзмездно получени суми от чужбина	**1 220 502**
II. Общо разходи	**1 644 802**
в т.ч.:	
1. Текущи разходи:	**617 703**
Др. възнаграждения и плащания за персонала	566 278
Осигурителни вноски за ДОО	29 816
Здравноосигурителни вноски	16 433
Вноски за ДЗПО	5176
II. Общо разходи	**27 349 710**
в т. ч.:	

1. Текущи разходи:	6 194 172
Издръжка	6 040 404
Стипендии	110 350
Членски внос	10 786
2. Капиталови разходи	**32 632**
III. Трансфери	**16 852 591**

III. Дейност 179 – „Други дейности на науката – МОМН”

ПОКАЗАТЕЛИ:	**Касово изпълнение на бюджета на ССА за 2012 г.**
I. Приходи всичко:	**0**
II. Общо разходи	**687 216**
в т. ч.:	**687 216**
1. Текущи разходи:	**1 644 802**
Др. възнаграждения и плащания за персонала	**107 361**
Осигурителни вноски за ДОО	10 555
Здравноосигурителни вноски	4774
Вноски за ДЗПО	1572
Издръжка	117 909
2. Капиталови разходи	**445 045**
III. Трансфери	**687 216**

IV. Дейност 282 – „Отбранително-мобилизационна подготовка”

ПОКАЗАТЕЛИ:	**Касово изпълнение на бюджета на ССА за 2012 г.**
I. Приходи всичко:	**0**
II. Общо разходи	**34 000**
в т. ч.:	
1. Текущи разходи:	**34 000**
Др. възнаграждения и плащания за персонала	3000
Осигурителни вноски за ДОО	365
Здравноосигурителни вноски	145
Вноски за ДЗПО	30
Издръжка	29 144
III. Трансфери	**+34 000**

Просрочените вземания към 31.12.2012 г. са в размер на 2 249 440 лева, а просрочените задължения възлизат на 1 326 756 лева (от тях към доставчици – 888 739 лева и към персонала – 438 017 лева).

Планът за приходите 2012 г. не е изпълнен поради ниския разходен таван на ССА и конюнктурата на пазара.

Разходите са увеличени, което се дължи на целевите средства, предоставени на ССА от МОМН и др. институции и ведомства.

През 2012 г. ССА е получила средства от:

- Субсидии от Държавен фонд „Земеделие";
- Субсидия от Разплащателната агенция към ДФЗ по системите за единно плащане на площ;
- Трансфери от Министерство на образованието и науката и БАН за провеждане на научни изследвания;
- Трансфери от Министерство на труда и социалната политика по програмите за осигуряване на временна заетост;
- Трансфери от ПУДОС
- Трансфери от МРРБ
- Трансфери от Аграрен университет – гр. Пловдив; ВЛТИ и МУГ – гр. София

Финансовата 2012 г. приключи със задължения за изплащане на обезщетения, заплати и осигуровки за м. 12 – 2012 г., издръжка и др.

ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение № 1

Справка за изпълнение на научноизследователската програма

Институт		Научни проекти към ССА		Научни проекти с национални организации			
				МОН		други ведомства и организации	
		текущи	завършващи	текущи	завършващи	текущи	завършващи
		бр.	бр.	бр.	бр.	бр.	бр.
1.	Агробиоинститут	1	-	8	2	-	-
2.	ДЗИ-Генерал Тошево	4	1	-	-	-	-
3.	ЗИ-Стара Загора	7	2	3	-	-	-
4.	ЗИ-Шумен	4	2	-	-	-	-
5.	ИАИ-София	-	3	-	1	-	-
6.	ИДР-София	1	-	-	-	1	-
7.	ИЖН-Костинброд	10	1	1	-	1	-
8.	ИЗ-Карнобат	6	-	-	-	-	-
9.	ИЗК-Пловдив	3	1	-	2	-	-
10.	ИЗ-Кюстендил	6	1	2	1	-	-
11.	ИЗС „Образцов чифлик”	3	-	-	-	-	-
12.	ИИРХ-Пловдив	3	1	1	-	-	-
13.	ИКХТ-София	3	2	1	-	7	4
14.	ИЛВ-Плевен	4	1	-	1	-	-
16.	ИО-Пловдив	10	1	3	-	1	1
17.	ИПЖЗ-Троян	3	4	-	-	-	-
18.	ИПК-Чирпан	4	-	2	-	1	-
19.	ИПАЗР-София	24	1	6	-	-	18
20.	ИРА-Пловдив	1	1	1	1	-	-
21.	ИРГР-Садово	4	1	-	1	7	5
22.	ИРЕМК-Марково	1	3	1	-	-	-
23.	ИРР-Варна	3	1	3	-	-	-
24.	ИТТИ-Пловдив	5	-	2	-	-	1
25.	ИФК-Плевен	6	-	-	-	1	-
26.	ИЦ-Кнежа	3	-	-	-	-	-
27.	ОСБЗ-Враца	-	2	-	-	-	-
28.	ОСЗ-Видин	1	-	-	-	-	-
29.	ОСЗ-Средец	1	-	-	-	-	-
30.	ОСПЗ-Пазарджик	-	1	-	-	2	1
31.	ОСС-Павликени	2	-	-	-	2	-
32.	ОСТ-Хасково	-	-	-	-	2	-
33.	ОСЖЗ-Смолян	-	1	-	-	-	-
	ОБЩО	**123**	**31**	**34**	**9**	**25**	**30**

Приложение № 2

Справка за квалификационната структура на учените към ПСЗ на ССА през 2012 г.

№	Научна организация	Общо	Професори	Доценти	Гл. асистенти	Асистент	Доктор на науките	Доктор
1.	Агробиоинститут	24	1	14	9	0	2	22
2.	ДЗИ-Генерал Тошево	33	5	14	7	7	2	25
3.	ЗИ-Стара Загора	22	1	11	6	4	1	15
4.	ЗИ-Шумен	22	1	13	7	1	1	19
5.	ИАИ-София	19	1	13	1	4	0	15
6.	ИДР-София	7	1	4	2	0	0	7
7.	ИЖН-Костинброд	34	4	14	8	8	2	20
8.	ИЗ-Карнобат	17	0	8	7	2	0	10
9.	ИЗК-Пловдив	26	2	13	9	2	0	20
10.	ИЗ-Кюстендил	15	2	3	7	3	0	9
11.	ИЗС „Образцов чифлик”	12	0	2	9	1	0	4
12.	ИИИХ-Пловдив	15	0	5	7	3	0	11
13.	ИКХТ-София	20	3	9	8	0	2	16
14.	ИЛВ-Плевен	18	0	5	10	3	0	6
15.	ИО-Пловдив	20	2	11	2	5	0	15
16.	ИПЖЗ-Троян	31	5	16	3	7	2	22
17.	ИПАЗР-София	132	16	75	28	13	7	106
18.	ИПК-Чирпан	14	0	4	5	5	1	4
19.	ИРА-Пловдив	10	2	3	4	1	1	4
20.	ИРГР-Садово	27	2	5	11	9	2	13
21.	ИРМК-Марково	8	1	0	7	0	0	4
22.	ИРР-Варна	8	0	1	6	1	0	5
23.	ИТТИ-Пловдив	23	0	8	11	4	0	10
24	ИФК-Плевен	17	2	9	3	3	1	12
25.	ИЦ-Кнежа	17	0	9	5	3	0	11
26.	ОСБЗ-Враца	4	1	1	1	1	0	3
27.	ОСЖЗ-Смолян	6	0	3	3	0	0	4
28.	ОСЗ-Видин	2	0	1	0	1	0	1
29.	ОСЗ-Кърджали	3	0	2	1	0	0	3
30	ОСЗ-Лом	4	0	2	2	0	0	4
31	ОСЗ-Поморие	1	0	0	1	0	0	1
32	ОСЗ-Средец	1	0	0	0	1	0	0
33	ОСЗ-Търговище	6	0	1	4	1	0	4
34	ОСЗ-Хан Крум	2	0	0	2	0	0	2
35	ОСЗ-Ямбол	1	0	0	1	0	0	1
36	ОСКЗ-Силистра	3	1	1	0	1	0	2
37	ОСК-Самоков	2	0	0	0	2	0	0
38	ОСЛВ-Варна	1	0	0	1	0	0	0
39	ОСЛ-Септември	2	0	0	2	0	0	0
40	ОСПЗ-Пазарджик	3	0	1	0	2	0	1
41	ОСС-Павликени	5	0	4	1	0	0	5
42	ОСТ-Хасково	2	0	1	1	0	0	1
44	НЗМ	1	0	0	1	0	0	0
	ОБЩО	640	53	286	203	98	24	437

Приложение № 3

Справка за публикационната дейност по институти

Институт	Научни трудове публикувани в:						Цитирания			Научнопопулярни статии и брошури	Монографии и книги
	списания с импакт фактор		чуждестранни списания без импакт фактор	сборници от международни симпозиуми и конференции	български списания	сборници от национални конференции	в списания с импакт фактор	чуждестранни списания и сборници без импакт фактор	български списания и сборници без импакт фактор		
	бр.	сумарен IF	бр.	бр.	бр.	бр.	бр.	бр.	бр.	бр.	бр.
Агробиоинститут	16	28.887	4	1	-	-	75	17	15	-	1
ДЗИ-Ген. Тошево	4	20.2	8	11	29	5	1	4	-	-	-
ЗИ-Ст. Загора	-	-	-	11	20	3	-	-	-	-	-
ЗИ-Шумен	5	1.89	1	8	20	13	28	22	31	4	1
ИАИ-София	2	-	9	7	25	4	-	8	11	8	25
ИДР-София	1	4.03	1	6	2	-	43	10	-	-	-
ИЖН-Костинброд	2	-	13	7	4		10	22	17	3	
ИЗ-Карнобат	-	-	1	13	33	17	-	1	32	10	-
ИЗК-Пловдив	9	6.81	3	37	25	7	12	31	49	22	5
ИЗ-Кюстендил	4	-	4	8	19	6	-	-	-	16	
ИЗС „Обр. чифлик”	-	-	1	3	3	-	7	2	2	7	1
ИИРХ-Пловдив	6	4.86	4	36	3	4	11	-	-	2	1
ИКХТ-София	6	1.158	2	8	25	7		12	-	-	-
ИЛВ-Плевен	1	0.9	-	1	12	27	-	-	-	9	3
ИО-Пловдив	3	-	5	7	14	8	4	12	19	10	3
ИПЖЗ-Троян	-	4	6	6	7	9	-	-	-	1	1
ИПАЗР-София	27	34.30	66	116	94	23	93	90	34	53	17
ИПК-Чирпан	-	-	-	14	13	1	-	3	11	3	-
ИРА-Пловдив	-	-	-	6	2	-	-	-	-	-	-
ИРГР-Садово	2	1.6	6	8	64	11	4	11	15	9	7
ИРЕМК-Марково	2	4.03	1	-	15	-	8	-	10	2	-
ИРР-Варна	-	-	-	1	28	-	10	-	-	-	-
ИТТИ-Пловдив	2	3.0	13	12	11	8	3	10	26	6	1
ИФК-Плевен	-	-	6	3	35	1	13	27	47	4	1
ИЦ-Кнежа	-	-	2	7	20	8	-	-	38	2	1
ОСБЗ-Враца	-	-	-	-	3	3	-	-	-	-	1
ОСЗ-Видин	-	-	-	3	1	3	-	-	-	2	-
ОСЖЗ-Смолян	2	-	-	1	1	4	2	6	17	9	-
ОСЗ-Кърджали	-	-	-	2	1	1	-	-	-	4	-
ОСЗ-Лом	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-
ОСЗ-Поморие	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
ОСЗ-Средец	-	-	-	3	7	-	-	-	-	-	-
ОСЗ-Търговище	-	3	-	1	2	2	3	2	-	8	1
ОСЗ-Хан Крум	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-
ОСЗ-Ямбол	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
ОСКЗ-Силистра	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-
ОСЛВ-Варна	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-
ОСПЗ-Пазарджик	-	-	-	4	-	3	-	-	-	10	-
ОСС-Павликени	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	3
ОСК-Самоков	-	-	-	1	3	1	-	-	-	19	-
ОСТ-Хасково	-	-	-	2	-	2	-	-	-	-	-
ОБЩО	**94**		**156**	**360**	**543**	**182**	**327**	**290**	**382**	**221**	**73**

Приложение № 4

ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ ПО ДОКТОРСКИ ПРОГРАМИ ЗА ОБУЧЕНИЕ ПО ОНС „ДОКТОР” В ССА

№	Институт	Докторска програма
1.	Институт по аграрна икономика, гр. София	Икономика и организация на труда
		Икономика и управление (по отрасли – селско стопанство)
		Организация и управление на производството / по отрасли и подотрасли
2.	Земеделски институт, Шумен	Свиневъдство
		Говедовъдство и биволовъдство
		Селекция и семепроизводство на културните растения
		Развъждане на селскостопанските животни, биология и биотехника на размножаването
3.	Агробиоинститут, гр. София	Генетика
		Растителна защита (вкл. фитопатология, вирусология, хербология и др.)
4.	Институт по полски култури, Чирпан	Селекция и семепроизводство на културните растения
		Общо земеделие
		Растениевъдство
5.	Институт по зеленчукови култури, Пловдив	Селекция и семепроизводство на културните растения
		Зеленчукопроизводство
6.	Институт по почвознание, агротехнологии и защита на растенията, гр. София	Общо земеделие
		Почвознание
		Агрохимия
		Мелиорации (вкл.почвена ерозия и борбата с нея)
		Хидромелиоративно строителство
		Механизация и електрификация на животновъдството
		Механизация и електрификация на растениевъдството
		Растителна защита (вкл. фитопатология, вирусология, хербология и др.)
7.	Институт по царевицата, Кнежа	Селекция и семепроизводство на културните растения
8.	Институт по земеделие, Кюстендил	Селекция и семепроизводство на културните растения
		Овощарство

9.	Институт по овощарство, Пловдив	Овощарство
		Растителна защита (вкл. фитопатология, вирусология, хербология и др.)
		Селекция и семепроизводство на културните растения
10.	Институт по фуражните култури, Плевен	Селекция и семепроизводство на културните растения
		Растениевъдство
		Хранене на селскостопанските животни и технология на фуражите
11.	Институт по криобиология и хранителни технологии, гр. София	Топлофизика и хидродинамика (вкл. термични и криогенни процеси и явления: процеси на пренасяне на флуиди: физика на свиваемите и несвиваеми флуиди)
		Технология на биологично активните вещества (вкл. ензими, хормони, белтъчини)
		Хладилна технология на хранителните продукти
		Технология на месните и рибните продукти
		Технология на алкохолните и безалкохолните напитки
		Технология на преработката и съхранението на зърното, зърнените продукти и на смесите
12.	Добруджански земеделски институт, Генерал Тошево	Общо земеделие
		Селекция и семепроизводство на културните растения
		Растителна защита
13.	Институт по растителни и генетични ресурси, Садово	Селекция и семепроизводство на културните растения
		Растениевъдство
14.	Институт за изследване и развитие на храните, Пловдив	Технология на плодовите и зеленчукови консерви
15.	Институт по декоративни растения, гр. София	Декоративни растения
16.	Институт по земеделие, Карнобат	Селекция и семепроизводство на културните растения
17.	Институт по планинско животновъдство и земеделие, Троян	Овощарство
		Фуражно производство, ливадарство
		Говедовъдство и биволовъдство
		Овцевъдство и козевъдство
18.	Институт по животновъдни науки, Костинброд	Физиология на животните и човека
		Развъждане на с.с.ж., биология и биотехника на размножаването
		Хранене на селскостопанските животни и технология на фуражите
		Говедовъдство и биволовъдство

		Овцевъдство и козевъдство
		Птицевъдство
		Специални отрасли (коне, зайци, буби, пчели и др.)
19.	Институт по земеделие, Стара Загора	Развъждане на селскостопанските животни, биология и биотехника на размножаването
		Говедовъдство и биволовъдство
		Овцевъдство и козевъдство
20.	Институт по тютюна и тютюневите изделия, Пловдив	Селекция и семепроизводство на културните растения
		Растителна защита

Приложение № 5

ОБОБЩЕНА СПРАВКА
за дейността по научното обслужване и приложната дейност през 2012 г.

№ по ред	МЕРОПРИЯТИЯ	Мярка	Изпълнение
1	***2***	***3***	***4***
1.	Признати нови сортове и хибриди растения, и породи животни	бр.	26
2.	Утвърдени технологии на Експертни съвети	бр.	3
3.	Поддържан растителен генофонд	бр. образци	126551
4.	Поддържан животински генофонд	бр.	33601
5.	Изготвяне на демонстративно-показни полета, ферми и др.	бр.	77
6.	Проведени открити дни	бр.	45
7.	Проведени научнопрактически конференции, семинари, симпозиуми, кръгли маси, юбилейни чествания и др.	бр.	89
8.	Проведени краткосрочни курсове	бр.	63
9.	Изнесени лекции, доклади	бр.	842
10.	Изготвени становища за фермери, кооперации и ведомства	бр.	663
11.	Участие в изложби у нас и в чужбина, панаири	бр.	81
12.	Сключени договори с фермери, кооперации сдружения за консултантска и друга помощ	бр.	168
13.	Рекламна дейност – брошури, бюлетини, листовки, видеоматериали и др.	тираж	47 114
14.	Участие в радиопредавания	бр.	180
15.	Участие в телевизионни предавания	бр.	129
16.	Поместени материали в пресата	бр.	322
17.	Разработени нормативни документи (стандарти, нормали, закони)	бр.	6
18.	Служители на звеното преминали специални курсове – наши и международни по научно обслужване	бр.	18
19.	Разработени и представени проекти и технологии	бр.	110
20.	Открити постоянни и временни магазини	бр.	12
21.	Извършени анализи на почва, растителни и животински продукти на земеделски производители	бр.	46 424

МЕЖДУНАРОДНИ ПРОЕКТИ (ДОГОВОРИ)* НА ИНСТИТУТИТЕ ОТ СЕЛСКОСТОПАНСКА АКАДЕМИЯ ПРЕЗ 2012 Г.

ДЪРЖАВА	БРОЙ ПРОЕКТИ	ИНСТИТУТИ
РУСИЯ	12	ДЗИ, Г. Тошево - 1 АБИ, София - 1 ИЖН, Костинброд - 2 ИЗ, Карнобат - 1 ИЛВ, Плевен - 1 ИПАЗР „Н. Пушкаров”, София - 2 ЗИ, Шумен - 1 ИИРХ, Пловдив - 2 ЗИ, Стара Загора - 2
ГЕРМАНИЯ	1	ИРЕМК, Казанлък - 1
ПОЛША	4	ИПАЗР „Н. Пушкаров”, София - 1 АБИ, София - 1 ИАИ, София - 1 ИДР, Негован - 1
РУМЪНИЯ	10	ОСБЗ, Враца - 2 ДЗИ, Г. Тошево - 1 ИО, Пловдив - 1 ИЦ, Кнежа - 1 ИЗС, Русе - 1 АБИ, София - 1 ИИРХ, Пловдив - 3
УКРАЙНА	11	ДЗИ, Г. Тошево - 3 ИФК, Плевен - 2 АБИ, София - 2 ИЗ, Кюстендил - 1 ИО, Пловдив - 1 ИЗ, Карнобат - 1 ИЖН, Костинброд - 1
МАКЕДОНИЯ	9	ИПК, Чирпан - 1 ИЗ, Карнобат - 1 ИРГР, Садово - 1 ИТТИ, Пловдив - 1 ЗИ, Шумен - 1 ЗИ, Стара Загора - 1 АБИ, София - 1 ИО, Пловдив - 1 ИИРХ, Пловдив - 1

ДЪРЖАВА	БРОЙ ПРОЕКТИ	ИНСТИТУТИ
СЪРБИЯ	2	ИЦ, Кнежа - 1 ИЖН, Костинброд - 1
ТУРЦИЯ	24	ИПК, Чирпан - 2 АБИ, София - 3 ДЗИ, Г. Тошево - 7 ИЗ, Карнобат - 9 ИЖН, Костинброд - 1 ИЗС, Русе - 2
Р. КИПЪР	2	ИПАЗР „Н. Пушкаров”, София - 1 АБИ, София - 1
ИТАЛИЯ	2	ОСБЗ, Враца - 1 ЗИ, Ст. Загора - 1
ПОРТУГАЛИЯ	1	АБИ, София - 1
АЗЕРБАЙДЖАН	1	ОСБЗ, Враца - 1
МОЛДОВА	5	ДЗИ, Г. Тошево - 2 ИЗ, Карнобат - 1 ИПАЗР „Н. Пушкаров”, София - 1 ИЖН, Костинброд - 1
ИСПАНИЯ	1	ДЗИ, Г. Тошево - 1
БЕЛГИЯ	1	АБИ, София - 1 (1*с ИПЖЗ, Троян)
ЯПОНИЯ	3	ИПЖЗ, Троян -1 ОСБЗ, Враца - 1 АБИ, София - 1
САЩ	3	ДЗИ, Г. Тошево - 1 АБИ, София - 2
ЧЕШКА РЕПУБЛИКА	1	ИКХТ, София - 1
КИТАЙ	12	ИЗ, Кюстендил - 4 ИРГР, Садово - 2 ИПЖЗ, Троян - 1 ИФК, Плевен - 1 ОСБЗ, Враца - 1 АБИ, София - 1 ИО, Пловдив -1 ИКХТ, София – 1
Р. КОРЕЯ	1	ИРГР, Садово - 1
ВИЕТНАМ	2	ИЖН, Костинброд - 2
БЕЛАРУС	2	ИРА, Пловдив - 1 ИРГР, Садово - 1
СЛОВАКИЯ	1	ИПК, Чирпан - 1
УНГАРИЯ	1	ИЦ, Кнежа - 1
ЛИТВА	1	ИЖН, Костинброд - 1
ХОЛАНДИЯ	1	ИЗС, Русе - 1
ШВЕЙЦАРИЯ	1	АБИ, София - 1

ДЪРЖАВА	БРОЙ ПРОЕКТИ	ИНСТИТУТИ
Договори с международни организации и други многостранни		
I. ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ	**35**	ИПАЗР „Н. Пушкаров”, София - 6 (FP7-2, e-content+ - 1, транс-2, EFSA - 1); АБИ, София - 17, вкл. 8 по COST и 7 по 7РП (1* с ИО, Пд), 2 See-Era Net + ИАИ, София - 2 (ЕС - 1 и 1 COST) ИЗК, Пловдив - 2 – 7РП ИРР, Варна - 3, в т.ч. 7РП - 1, INTEGR - 1 и 1*(с ИРА, Пд) ИО, Пловдив - 2, в т.ч. 1 по COST и 1* по 7РП с АБИ, посочено при АБИ, София) ИРГР, Садово - 2 (в т.ч. 1-DG-Agriculture-GenRes , 1 - 7РП) ИТТИ - 1 (DG SANCO)
7РП	13	ИЗК, Пловдив - 2 АБИ - 7 (в т.ч. 1* - с ИО, Пловдив) ИРГР, Садово - 1 ИРР, Вн - 1 ИПАЗР „Н. Пушкаров”, София - 2
Програма на ЕС *eContentplus*	1	ИПАЗР „Н. Пушкаров”, София - 1
ЕС-Транснац – Програма за сътр. за страните от Югоизточна Европа	2	ИПАЗР „Н. Пушкаров”, София - 1 ИО, Пловдив - 1
ЕС – Програма за трансгранично сътрудничество между България и Румъния	2	ИПАЗР „Н. Пушкаров”, София - 1 ДЗИ, Генерал Тошево - 1
EFSA –Европейска служба за безопасност на храните	1	ИПАЗР „Н. Пушкаров”, София - 1
ЕС-ГД „Земеделие” на ЕК – Програма за генетичните ресурси	1	ИРГР, Садово - 1
ЕС- програма „Обучение през целия живот” – LLL-секторна програма Еразъм-академични мрежи – AQUA-TNET	1	ИРР, Варна и ИРА, Пловдив - 1*

ДЪРЖАВА	БРОЙ ПРОЕКТИ	ИНСТИТУТИ
ЕС- DG SANCO (Генерална дирекция Здравеопазване и потребители) – Публична информация за контрол върху тютюна (PITOC)	1	ИТТИ, Пловдив
ЕС – ОП „Развитие на човешките ресурси”	1	ИЖН, Костинброд
ЕС – Изпълнителна агенция за здравеопазване и връзки с консуматорите	1	ИИРХ, Пловдив (SALUS)
COST Actions	**10**	ИАИ, София - 1 (ISO802) АБИ, София - 8 (в т.ч. FP 0801, BM 0702, FA-TD 0801, FA0804, FA 0806, FA0901, FA1003, BM 1006) ИО, Пловдив - 1 (FA 1104)
II. ООН – FAO, UNEP, UNDP, UNESCO	**4**	ИРГР, Садово - 3 ИПК, Чирпан - 1
III. Международни центрове, в т. ч.	**8**	
ICGEB, Триест, Италия	1	АБИ, София - 1
Международен център по биоразнообразие, Рим, Италия (Bioversity International)	1	ИРГР, Садово - 1
CIMMYT Международен център за подобряване на царевицата и пшеницата, Мексико	3	ИРГР, Садово - 1 ДЗИ, Г. Тошево - 1 ИПК, Чирпан - 1
ICARDA Международен център по селско стопанство при сухи и полусухи условия, Сирия	1	ИПК, Чирпан - 1
IV. МААЕ Международна агенция по атомна енергия, Австрия	**2**	ИЗК „Марица”, Пловдив - 2
	5	

ДЪРЖАВА	БРОЙ ПРОЕКТИ	ИНСТИТУТИ
V. ДРУГИ, в т. ч.:		
Мрежа от центрове по аквакултури Network of Aquaculture Centres in Central-Eastern Europe (NACEE)	1	ИРА, Пловдив - 1
Център за земеделски технологии, Аугустенберг, Германия Международна програма за проследяване развитието и патогенитета на маната по тютюна	1	ИТТИ, Пловдив - 1
Мрежа от тютюневи лаборатории (TobLabnet) и Европейска мрежа за държавни лаборатории за тютюн и тютюневи изделия (GoToLab)	2	ИТТИ, Пловдив - 2
Европейска мрежа от ГМО-лаборатории (ENGL) към JRC	1	АБИ, София - 1
Проекти ОБЩО:	**182**	**x**
А. Двустранни:	**119**	**x**
Б. Многостранни **С международни институции,** ***ЕС, ФАО,*** ***МААЕ, НАТО*** **международни изследователски центрове, фондации и др.**	**63**	**x**

*Проектите, които се изпълняват от повече от един институт на ССА са посочени в единия от тях, т. е. броят на проектите не е завишен.

Приложение № 7

МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО – КОМАНДИРОВКИ В ЧУЖБИНА ПРЕЗ 2012 ГОДИНА

		Ф О Р М И Н А С Ъ Т Р У Д Н И Ч Е С Т В О											
№	**С Т Р А Н И**	***съвместни проекти***			**специализации и международни курсове**			***международни прояви***			**оперативни командировки**		
		организация	лица – бр.	ч/дни – бр.	организация	лица – бр.	ч/дни – бр.	организация	лица – бр.	ч/дни – бр.	организация	лица – бр.	ч/дни – бр.
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	*10*	*11*	*12*	*13*	*14*
1.	**АВСТРИЯ**		**2**	**6**					**6**	**37**			
	В т. ч.	ИПАЗР	1	4				ИПАЗР	5	34			
		АБИ	1	2				ОСС-Павл.	1	3			
2.	**АРЖЕНТИНА**								**2**	**16**			
	В т. ч.							ИРР	1	8			
								ДЗИ	1	8			
3.	**БЕЛГИЯ**		**3**	**11**		**1**	**91**		**3**	**8**			
	В т. ч.	АБИ	1	3	АБИ	1	91	ИАИ	1	3			
		ИО	2	8				АБИ	1	3			
								ОСЗ-Кърдж.	1	2			
4.	**БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА**							ИРГР	**1**	**4**			
5.	**ВЕЛИКОБРИТАНИЯ**		**2**	**9**									
	В т. ч.	АБИ	1	4				ИПАЗР	**1**	**6**	ИАИ	**1**	**7**
		ИО	1	5									
6.	**ГЕРМАНИЯ**		**7**	**24**					**2**	**11**		**2**	**7**
	В т. ч.	ИРР	2	9				ДЗИ	1	8	ИАИ	2	7
		ИПАЗР	4	12				АБИ	1	3			
		АБИ	1	3									
7.	**ГЪРЦИЯ**		**9**	**44**					**2**	**12**		**1**	**3**

№	СТРАНИ	*ФОРМИ НА СЪТРУДНИЧЕСТВО*											
		съвместни проекти			**специализации и международни курсове**			***международни прояви***			**оперативни командировки**		
		организация	лица – бр.	ч/дни – бр.	организация	лица – бр.	ч/дни – бр.	организация	лица – бр.	ч/дни – бр.	организация	лица – бр.	ч/дни – бр.
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	*10*	*11*	*12*	*13*	*14*
	В т. ч.	ИРГР	7	33				ИПАЗР	1	6	ДЗИ	1	3
		ИПАЗР	1	6				АБИ	1	6			
		АБИ	1	5									
8.	**ДАНИЯ**	АБИ	**1**	**30**	ИЗК	**1**	**23**						
9.	**ИСПАНИЯ**	ИРР	**2**	**8**	ИЗК	**2**	**16**						
10.	**ИТАЛИЯ**		**6**	**34**					**5**	**21**		**3**	**11**
	В т. ч.	ИЗР	1	4				ИЗР	1	4	ИПАЗР	1	3
		ИРГР	1	5				АБИ	1	2	ИАИ	2	8
		ИПАЗР	3	21				ИО	3	15			
		ССА	1	4									
11.	**КИТАЙ**		**4**	**55**					**1**	**10**		**1**	**11**
	В т. ч.	ИРГР	2	30				ИПЖЗ	1	10	ИЗ-Кюст.	1	11
		ИЗК	1	16									
		ИО	1	9									
12.	**Р. КОРЕЯ**	ИРГР	**2**	**28**									
13.	**МАКЕДОНИЯ**		**2**	**8**					**10**	**54**			
	В т. ч.	АБИ	2	8				ИРГР	1	6			
								ИПАЗР	6	39			
								ИТТИ	1	4			
								ИПК	1	3			
								ИО	2	6			
14.	**МОЛДОВА**							ИАИ	**1**	**6**			
15	**НОРВЕГИЯ**				ИО	**1**	**5**						

№	СТРАНИ	***ФОРМИ НА СЪТРУДНИЧЕСТВО***											
		съвместни проекти			**специализации и международни курсове**			***международни прояви***			**оперативни командировки**		
		организация	лица – бр.	ч/дни – бр.	организация	лица – бр.	ч/дни – бр.	организация	лица – бр.	ч/дни – бр.	организация	лица – бр.	ч/дни – бр.
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	*10*	*11*	*12*	*13*	*14*
16.	**ОМАН**										ССА	**1**	**4**
17.	**ПОЛША**					**3**	**138**		**1**	**4**			
	В т. ч.				ИПАЗР	1	30	ИЗР	1	4			
					ИЗК	1	45						
					АБИ	1	63						
18.	**ПОРТУГАЛИЯ**										ИАИ	**1**	**5**
19.	**РУМЪНИЯ**		**41**	**95**					**4**	**8**		**7**	**18**
	В т. ч.	ИРР	1	6				ИПАЗР	4	8	ИАИ	1	6
		ИПАЗР	5	10							ДЗИ	2	4
		ДЗИ	33	71							ССА	3	6
		АБИ	2	8							ИЗС	1	2
20.	**РУСИЯ**							ИРГР	**1**	**6**	ССА	**2**	**10**
21.	**СЛОВЕНИЯ**	ИПАЗР	**3**	**12**									
22.	**СЪРБИЯ**							ИРГР	**1**	**7**			
23	**САЩ**				ДЗИ	**1**	**65**	ИПАЗР	**1**	**15**			
24.	**ТУРЦИЯ**					**1**	**45**		**10**	**74**		**1**	**2**
	В т. ч.				ИЗК	1	45	ИПАЗР	8	61	ИЗ-Карн.	1	2
								ДЗИ	1	8			
								ИРГР	1	5			
25.	**УКРАЙНА**	ИО	**2**	**10**									
26.	**УНГАРИЯ**		**2**	**15**					**2**	**10**			
	В т. ч.	ИИРХ	2	15				ИЦ	1	6			

№	СТРАНИ	*ФОРМИ НА СЪТРУДНИЧЕСТВО*											
		съвместни проекти			специализации и международни курсове			*международни прояви*			оперативни командировки		
		организация	лица – бр.	ч/дни – бр.	организация	лица – бр.	ч/дни – бр.	организация	лица – бр.	ч/дни – бр.	организация	лица – бр.	ч/дни – бр.
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	*10*	*11*	*12*	*13*	*14*
								ИТТИ	1	4			
27.	**ФРАНЦИЯ**		**5**	**29**					**3**	**16**			
	В т. ч.	АБИ	4	24				ИЖН	1	4			
		ССА	1	5				ИО	2	12			
28.	**ФИНЛАНДИЯ**	ИИРХ	**1**	**3**							ИАИ	**1**	**3**
29.	**ХОЛАНДИЯ**	ИО	1	5	ИДР	**1**	**365**						
30.	**ХЪРВАТИЯ**				АБИ	**1**	**79**						
31.	**ЧЕШКА РЕПУБЛИКА**		**3**	**12**									
	В т. ч.	АБИ	1	4									
		ИО	2	8									
32.	**ШВЕЙЦАРИЯ**		**4**	**29**									
	В т. ч.	ИРГР	3	15									
		ИЗС	1	4									
33.	**ШОТЛАНДИЯ**				АБИ	**1**	**33**						
	ОБЩО:		**102**	**467**		**13**	**860**		**58**	**329**		**22**	**85**

ОБЩО КОМАНДИРОВАНИ ПРЕЗ 2012 ГОДИНА: 195 ДУШИ ЗА 1741 ЧОВЕКОДНИ В 33 СТРАНИ.